

JOHONNI

GAHAM KHÔTHANAI

Jishuni manshi janai

- 1 Jajennaiao bathraya don môn, arô bathraya Ishôrjôn
2 lôgôshe môn, arô bathraya Ishôr môn. "Biô jajennaiao
3 Ishôrjôn lôgôshe môn. Bijôn gashôinô jayashôi, arô bijôn
4 nonabla janaiphôrni munshebô jayakhôi. Biao gôthan
5 don môn, arô gôthana manshiphôrni shran môn. Arô
shrana khômshiao jôndônô, bobekhani khômshia bikhôu
6 layakhôiishôi. Shashe manshi jakhanashôi, biô Ishôrni-
phrai thônôrjadôn môn, bini muña Johon. Biô shakhini
7 thakhôi, shrañni munôi shakhi hônô phôidôn môn,
8 boibô bijôn phôthainai badi. Biô shran nona môn, bobe-
khani biô shrañni munôi shakhi hônô phôidôn môn.
9 Shaphrômnôbô shran hôgra nongôu shrana shônsharao
10 phôihañ hañ môn. Biô shônsharao don môn, arô shônshara
bijôn jayashôi, bobekhani shônshara bikhôu mithiakhôi-
11 shôi. Biô gaoniphôrao phôiashôi, bobekhani gaoniphra
12 bikhôu najaoakhôiishôi. Bobekhani bikhôu najaogra mani,
bini munôi phôthaigraphônô' biô Ishôrni bishaphôr janô
13 bôlô hôashôi. Bishôrô thôijôn nona, bedorni gôshô-
jônôbô nona, manshini gôshôjônôbô nona bobekhani Ishôrjôn
14 sharijabai. Arô bathraya bedort jayashôi arô jônni
gejerao thaphôiashôi, arô shashe lo sharijanaini Biphani-
phrai mônnaï shomainai badi jônô doyajôn arô nongôujôn
15 bunjashe bini shomainaikhôu nubai. Johona bini thakhôi
shakhi hôashôi arô gabjrinanôi hônashôi : "Bininô thakhôi
an hônbai : Anni unao phôiigôna anni shigañ jabai, manôna
16 biô anni shigañao don môn." Manôna jônô boibô bini bunphob-
17 nainiphrai doyani shayaobô doya mônbai. Manôna ayena

Moshejôn hôjadôn môn, doya arô nongôua Jishu Khristhojôn
 18 jabai. Raobô Ishôrkhou mablababô nuakhôi. Biphani
 phendayao thanai shashe lo sharijanai Bisha hâuayanô
 bikhôu mithihôbai.

Johon bapthishma hôgrani shiman lanai

19 Judaiariphra, nôô shôr hônnanôi, biniao shônô thakhôi
 Jerushalemniphrai dôuriphôr arô Lebriariphôrkhôu thôn-
 20 horbla, Johonni shakhi hônai benô : Obla biô shiman
 lananôi phôlayakhôishôi, bobekhani biô shiman layashôi :
 21 "Anô Khristho nôa." Bishôrô biniao shônashôi : "Obla
 ma ? Nôô Elia ?" Biô hônashôi : "An nôa." "Nôô bi
 22 nabi ?" Biô bunphinnashôi : "Nôa." Obla bishôrô bikhôu
 hônashôi : "Nôô shôr ? Jônô jônkhôu thônhorgraphôr-
 khôu bunphinnai badi. Nôô gaoni thakhôi ma hônna-
 23 nô bunô ?" Biô hônashôi : "Anô phôtharao shashe gab-
 jribaigrani rao, Jesai nabi bunô' môn badi : Nônshôrô
 24 Phôrbuni lamakhôu phendô !" Bishôrô Pharishaiphôrni-
 25 phrai thônhorjadôn môn. Arô bishôrô biniao shônnanôi
 bikhôu hônashôi : "Nôô Khristho nôa, Eliabô nôa, bi
 26 nabibô nôabla, obla nô manô bapthishma hâyô ?" Johona
 bishôrkhôu bunphinnanôi hônashôi : "Anô dôijôn bapthish-
 ma hâyô, nôshôrnî gejerao nôshôr mithiyôi shashe
 27 goshoñnanôi don, anni unao phôigônânô, anô bini phôithani
 28 khanaikhôu kheonô shomaithao thao nôa." Bephôrô Jordan
 barôi' Bethaniayao jayashôi, Johona biao bapthishma
 29 hônai môn. Nokha nainanôi biô Jishukhôn gaoniao phôinai
 nunanôi hônashôi : "Hônôi naihort Ishôrnî bôrma menda
 30 bishaya, biô shônsharni phabkhôn banlanô !" An bininô
 thakhôi bundôn môn : "Anni unao phôigôn manshia anni
 31 shigan jabai, manôna biô anni shiganao don môn. Anô gaonô
 bikhôu mithiakhôi môn, bobekhani, biô Ishraelniao nujanai

- badi, bini thakhôi an dôijôn bapthishma hâyôi' hâyôi' phôi bai."
- 32 Arô Johona shakhi hônanôi hônashôi : "Anô Jiukhâu phareo badi nokhranniphrai onkharnanôi bini shayao thaphôinai
- 33 nubai, Anô gaonô bikhâu mithiakhôi môn, bobekhani ankhâu dôijôn bapthishma hônô thônhorgraya ankhâu hônâ' môn : Nônô Jiukhâu shôrbani shayao onkharbônai arô thaphôinai nubla, binô Gôthar Jiujôn bapthishma hôgraya.
- 34 Arô anô nubai arô shakhi hôbai : Benô Ishôrni Bisha hôua."
- 35 Nokha nainanôi Johon arô bini shôlôngraphôrni shanôia arbao
- 36 goshonbai thadôn môn, arô Jishukhâu thabainai nuhurbra, biô hônashôi : "Honôi naihort Ishôrni bôrma menda bishaya !"

Shigañni shôlôngraphôr

- 37 Arô bi shanôi shôlôngraphra bikhâu buñnai khônananôi Jishu-
- 38 ni un un thañphayashôi. Jishua gidinnanôi bishôrkhâu un un phôinai nunanôi bishôrkhâu hônashôi : "Nônshôrô ma naigirdôn ? Obla bishôrô bikhâu hônashôi : "Rabbi,—dikhanjabla biô guru hônjayô,—nônô bôuha thayô?"
- 39 Biô bishôrkhâu hônashôi : "Phôi naiphôi !" Obla bishôrô thañnanôi bini thagra jaigakhâu nuhôiashôi, arô bishôrô bi shanao biniao thayashôi. Muga khaosheni shô' môn.
- 40 Johonniphrai khônana arô bini un un thañphanai shanôini
- 41 shashea Shimon Phethorni phônbai Andreash môn. Biô gaoni bida Shimonkhâu môngrônânôi bikhâu hônashôi : "Jônô Mashikhâu mônbai,"—biô dikhanjabai Khristho.—
- 42 Biô bikhâu Jishunia lañashôi. Jishua bikhâu nainanôi hônashôi : "Nônô Johonni bishajla Shimon, nônô Khephash
- 43 hônjagôn,"—biô dikhanjayô Phethor.— Nokha nainanôi Jishua Galilao thañnô gôshô jayashôi, arô biô Philibkhâu
- 44 mônnanôi bikhâu hônashôi : "Añni un un phôidô !" Philiba
- 45 Bethshaidani, Andreash arô Phethorni nômônni môn. Philiba Nathanaelkhâu mônnanôi bikhâu hônashôi : "Bini thakhôi

Moshejôn ayenao arô nabiphôrjônbo lirjanaikhounô, Nasha-
 46 rethni Jishu, Joshebni bisha hâuakhôu jônô mônbai." Natha-
 naela bikhôu hônashôi : "Nasharethniphrai maba môjan janô
 hagôu khôma?" Philiba bikhôu hônashôi : "Phôi naiphôi!"
 47 Jishua Nathanaelkhôu gaoniao phôinai nunanôi bini thakhôi
 hônashôi : "Hônôi naihort, biô nongôu shashe Ishraelari,
 48 biniao shôlinai gôia!" Nathanaela bikhôu hônashôi : "Nôn
 mabôrôi ankhôu mithikhô?" Jishua bunphinnanôi bikhôu
 hônashôi : "Philiba nônkhôu lina shayao, an nônkhôu dumru
 49 biphañni shinao thanai nudôn môn." Nathanaela bikhôu
 bunphinashôi : "Ô guru, mônô Ishôrni Bisha hâu, mônô
 50 Ishraelni raja." Jishua bunphinnanôi bikhôu hônashôi : "An
 nônkhôu dumru biphañni shinao nudôn hônnanôi, an nônkhôu
 bunnai khai, mônô phôthaiô. Mônô biphôrni khurôi dershin-
 51 phôrkhôu nugôn." Arô biô bikhôu hônashôi : "Nonthargôu,
 nonthargôu an nônshôrkhôu hônô : Nônshôrô nokhrañkhôu
 geonai arô Ishôrni arphophôrkhôu Manshini bisha hâuani
 shayao gakhônai arô onkharnai nugôn."

Jishuni maojennai hañkhô

2 Shanthamniao Galilni Khana nôgôrao haba khuñshe jaya-
 2 shôi, arô Jishuni bimaya biao don môn. Jishuabô bini
 3 shôlôngraphrabô bi habayao hañkhrai jadôn môn. Drakha
 bidôia thôa jabla, Jishuni bimaya bikhôu hônashôi : "Bishôr-
 4 ha drakha bidôi gôia." Bobekhani Jishua bikhôu hônashôi :
 "Ô ai, nônjôn anjôn ma? Anni mugaya dabônô
 5 jathoakhôi." Bini bimaya dao dao khalaigraphôrkhôu
 hônashôi : "Bi nônshôrkhôu hônnaikhounô khalamdô!"
 6 Biao Judaiariphôrni phôtharnaini huda badi gonđo onthaini
 dôini muthikhiphôr phojonai don môn, biphôrô gonpha
 7 gonphayao mohonnôi mohontham janai môn. Jishua bi-
 shôrkhôu hônashôi : "Nônshôrô dôini muthikhiphôrkhôu

- dôijôn shôphuindô !" Arô bishôrô biphôrkhôu ruguñ shim
 8 shôphuñashôi. Obla Jishua bishôrkhôu hônashôi : "Danô
 khaonanôi habani gahainô' hôi !" Arô bishôrô hôiashôi.
 9 Bobekhani habani gahaia bi drakha bidôi janai dôikhôu
 shakhibla,—arô bobeniphrai jakhô, biô bikhôu mithiakhôi
 môn, bobekhani dôi khaonai dao dao khalaigraphra mithigôu
 10 môn,—obla habani gahaia hôua gôdankhôu línhornanôi bikhôu
 hônashôi : "Manshi shaphrômbô môjan drakha bidôikhôu
 bulaigrôyô, arô manshiphra phebla, gajrishinkhôu bulaiô.
 Nônô da shim môjan drakha bidôikhôu dônbaodôn."
 11 Jishua hañkhôphôrni be maojennaikhôu Galilni Khana-
 yao maonanôi gaoni shomainaikhôu dínthiashôi, arô bini
 shôlônigraphra bikhôu phôthaiashôi.

Khapharnahumao

- 12 Bini unao biô, bini bima, bini phonbaiphôr arô bini shôlôn-
 graphra Khapharnahumao onkharlanashôi, arô bishôrô biao
 shannôi shô' thayashôi.

Gôthar nokhôu phôtharnai

- 13 Judaiariphôrni Phaskhaya khathishôi môn, arô Jishua
 14 Jerushalemao gakhôashôi. Arô biô môshôu, bôrma menda
 arô phareo phangraphôr arô phaisha shôlaigraphôrkhôu
 15 gôthar noao jobai thanai mônashôi, arô dudun bishaphôrjôn
 gônshê bugra khalainanôi biô gashôikhôu, bôrma mendaphôr-
 khôubô môshôuphôrkhôubô gôthar noniphrai huonjôbashôi,
 arô biô phaisha shôlaigraphôrni phaishaphôrkhôu shardla-
 16 nanôi arangaphôrkhôu narkhlaiashôi, arô biô phareo phan-
 graphôrkhôu hônashôi : "Bephôrkhôu beniphrai lan, anni
 17 Aphanî nokhôu phangra no dakhalai !" Obla bini shôlôn-
 graphra gôshôkhanashôi, lirnai don hônnanôi : "Nônni noni

18 thakhôi gôshô gudun janaia ankhôu jakhrebgôn.” Obla
 Judaiariphra bunjennanôi bikhôu hônashôi : “Nôn bephôr-
 19 khôu maonai khai, nônô jônô’ ma hankhô dînthiô ?” Jishua
 bunphinnanôi bishôrkhôu hônashôi : “Be khulumgra no-
 khôu shiphai, arô anô shanthamjôn bikhôu dikhanphingôn.”
 20 Obla Judaiariphra hônashôi : “Khaobrôi bôshôrdojôn be
 khulumgra noa lujadôn môn, arô nônô bikhôu shanthamjôn
 21 dikhanô ?” Bobekhani biô gaoni môđômni khulumgra
 22 noni thakhôi buña’ môn. Biô gôthôiphôrniphrai shikhan-
 phinbla, bini shôlôngraphra, biô bikhôu buña’ môn hônnanôi,
 gôshôkhanashôi, arô bishôrô gôthar lînai arô Jishuni hônnaï
 bathrakhôu phôthaiashôi.

Gôbanî phôthainai

23 Unao biô Jerushalemao Phaskha phorobao donbla, gôban
 bini maonai hankhôphôr nunanôi bini munkhôu phôthai-
 24 shôi. Bobekhani Jishua gaoni thakhôi bishôrkhôu phôthai-
 akhôishôi, manôna biô gaonô boikhôubô mithinai môn,
 25 arô manshini thakhôi shôrba shakhi hônô binô’ nanakhôi
 môn, manôna manshiniao thanaikhôu biô gaonô mithinai môn.

Nikhodemjôn raijlainai

3 Pharishaiphôrni gejerào shashe manshi don môn, bini muña
 2 Nikhodem, biô Judaiariphôrni shashe gôra môn. Biô
 horao Jishuniao thannanôi bikhôu hônashôi : “Ô guru, jônô
 mithigôu, nônô Ishôrniphrai phôinai shashe phôrôngra hôn-
 nanôi. Manôna Ishôra bijôn lôgôao thayabla, raobô nôn maonai
 3 hankhôphôrkhôu maonô haya.” Jishua bunphinnanôi bikhôu
 hônashôi : “Nonthargôu, nonthargôu an nônkhôu hônô : Sha-
 4 rijaphinabla raobô Ishôrni raijôkhôu nunô haya.” Nikhodema
 bikhôu hônashôi : “Manshia hôrainanôi mabôrôi sharijaphin-

nô hagôu? Biô khonshebao gaoni bimani phishakhoao
5 habnanôî sharijaphinnô hagôu khôma?" Jishua bunphin-
ashôî : "Nonthargôu, nonthargôu an nônkhôu hônô : Dôi
arô Jiujon sharijaphinabla raobô Ishôrni rajôao habnô
6 haya. Bedorjon sharijanaia bedort, arô Jiujon sharijanaia
7 jiuano. Nonshôrnô' sharijaphinnô nangôu hônnanôî, an
8 nônkhôu bunnai khai, shômô danañ! Bara gaoni gôshô
janaini thinôî barô, arô nôî bini shôdôbkhôu khônayô,
bobekhani biô bobeniphrai phôiô arô bôuha thanô hônnanôî,
nôî mithia. Jiujon sharijanai shaphrômbô bebadinô."
9 Nikhodema bunphinnanôî bikhôu hônashôî : "Bephôrô
10 mabôrôî janô hagôu?" Jishua bunphinnanôî bikhôu
hônashôî : "Nônô Ishraelni phôrôngra jananoîbô be-
11 phôrkhôu mithia? Nonthargôu, nonthargôu an nônkhôu
hônô : Jon mithinaikhôu jônô bunô, arô jon nunaikhôu jônô
shakhi hâyô, bobekhani nonshôrô jônîi shakhi hōnaikhôu
12 laya. Anô nonshôrnô' haniphôrkhôu khôthabla, arô non-
shôrô phôthaiabla, obla an nonshôrnô' nokhrañniphôrkhôu
13 khôthabla, nonshôrô mabôrôî phôthainô? Nokhrañniphrai
onkharbônai (nokhrañao thanai) Manshini bisha hōuakhôu
14 nagarnanôî raobô nokhrañao gakhôakhôî. Arô Moshea
phôtharao jibôukhōu dikhañ' môn badi, Manshini bisha
15 hōuaya bibadinô dikhañjanô nangôn, bikhôu phôthaigra
shaphrômbô jôbnô gôîîi gôthañkhôu mônnaî badi. Manôna
16 Ishôra shonsharkhōu eshegrap' onbai, biô gaoni shashe lo
sharijanai Bisha hōuakhôu ôrôinô hōbai, bikhôu phôthaigra
shaphrômbô hophaiîi badi, bobekhani jôbnô gôîîi gôthañ-
17 khôu mônnaî badi. Manôna Ishôra shonsharkhōu bishar
khalamnô thakhôî Bisha hōuakhôu shonsharao thōnhora-
khôî, bo bekhani shonshara bijôn bôkhañjanai badi shô'.
18 Bikhôu phôthaigraya bishar khalamjaya. Biô Ishôrni shashe
lo sharijanai Bisha hōuani munkhôu phôthaiîi khai, bikhôu

19 phôthaiôia bishar khalamkhajabai. Arô bishara benô :
 Shraña shonsharao phôibai, arô manshiphra shrañni khurôi
 khômshikhôu onshinbai. Manôna bishôrni habaphra gajri
 20 môn. Manôna gajrikhôu khalaigra shaphrômbô shrañkhôu
 mugôio arô shrañao thaña, bini habaphra shônkharijayôi
 21 badi. Bobekhani nongôukhôu khalaigra shrañao thaño,
 bini habaphra nujanai badi, biphôrô Ishôrniao maojabai
 hōnnanôî."

Jishuni thakhôî Johon bapthishma hôgrani shakhi hōnai

22 Biphôrni unao. Jishu arô bini shôlôngraphra Judai hadorao
 thanashôî, arô biô biao bishôrjôn lôgôshe thananôî bap-
 23 thishma hōnai môn. Bobekhani Johonabô Shalimni kha-
 thini Ainonao bapthishma hōnai môn, manôna biao gôbañ
 dôî don môn, arô manshiphra biniao thannanôî bapthishma
 24 hôjanai môn. Manôna Johona hajorao jôbjathoakhôî môn.
 25 Obla Johonni shôlôngraphôrjôn shashe Judaiarijôn phô-
 26 tharnaini thakhôî narjlainai jayashôî. Arô bishôrô Johonniao
 thannanôî bikhôu hōnashôî: "Ô guru, nai, Jordan barôi' nōn-
 jôn lôgôshe thanai, nōnjôn shakhi hôjanaia bapthishma
 27 hōyô, arô boibô biniao thaño." Johona bunphinnanôî
 hōnashôî: "Nokhrañniphrai binô' hôjayabla, manshia muña
 28 muñshebô lanô haya. An Khristho noña, bobekhani an
 bini shigañao thōnhorjabai hōnnanôî, an bebadî hōnnaini
 29 thakhôî nōnshôr gaeshôrnô anni shakhiphôr. Hinjao gôdan
 gōnañanô hōua gôdan. Bobekhani hōua gôdanni phishigia
 goshoñnanôî arô binikhôu khōnashoñnanôî hōua gôdanni
 raoni thakhôî bimainô roñjayô, bini khainô anni roñjanaianô
 japhunbai.
 30 Biha derlañnô nañgôu, bobekhani anha duilañnô nañgôu.
 Shaniphrai phôinaia boinibô shayao. Haniphrai janaia
 31 haniphrai arô haniphôrkhôu bunô. Nokhrañniphrai phôinaia

32 boinibô shayao. Bi nunai arô khônanaikhôunô biô shakhi
 33 hâyô, oblabô raobô bini shakhi hônaiikhôu laya. Bini
 shakhi hônaiikhôu lagraya, Ishôra nongôu hōnnanôî, hañkhô
 34 bukhabei. Manôna Ishôrjôn thōnhorjanaia Ishôrni ba-
 thraphôrkhôu bunô, manôna Ishôra Jiukhôu shunanôî
 35 hōa. Biphaya Bisha hōuakhôu onô arô gashôikhôubô bini
 36 akhaiao hōjôbbai. Bisha hōuakhôu phôthaigraha jôbnô
 gôîôî gôthan don, bobekhani Bisha hōuakhôu maniyôia
 gôthanikhôu nunô mōnnai nōna, bobekhani Ishôrni bōrab-
 naia bini shayao thayô."

Shamariani hinjao

4 Phôrbua mithibla, Pharishaiphra khônabai môn, Jishua
 Johonni khurôi banshin shôlôngraphôr khalamô arô bap-
 2 thishma hâyô hōnnanôî,—oblabô Jishua gaonô bapthishma
 3 hōakhôî, bobekhani bini shôlôngraphra shô',—obla biô Judai-
 4 khôu galañnanôî arbao Galilao thanashôî. Biô Shamariani
 5 gejerjôn thanô nañashôî. Bini khainô biô Jakhob gaoni
 bishajla Joshebnô' ôrôinô hōnai hu jiniao thanai Shamariani
 6 Shukhar hōnjanai mōnshe nōgôrao thanashôî. Jakhobni
 dôikhora biao don môn. Jishua thabaiôî' thabaiôî' mennai
 7 khai dôikhor jiniao joashôî. Mugadoni shô' môn. Shamariani
 shashe hinjao dôî khaonô biao thanashôî. Jishua bikhôu
 8 hōnashôî : "Nôn ainnô' lōnnô hōdô !" Manôna bini shô-
 lôngraphra janaiphôrkhôu bainô nōgôrao thanđôn môn.
 9 Obla Shamariani hinjaoa bikhôu hōnashôî : "Nônô Judaiari
 jananôî mabôrôi an shashe Shamariani hinjaoniao lōnnô
 biô ?"—Manôna Judaiariphra Shamariariphôrjôn lôgô la-
 10 jlaia.— Jishua bunphinnanôî bikhôu hōnashôî : "Nônô
 Ishôrni ôrôinô hōnaikhôu arô, nôn ainnô' lōnnô hō hōnnanôî,
 nōnkhôu bungrakhôu mithigôu môn bla, nōnô biniao bigôu
 11 môn, arô biô nōnnô' gôthan dôikhôu hōgôu môn." Hinjaoa

bikhôu hônashôi ! “Ô bigba, nônha khaogra gôia, arô dôi-
 khora gôthôu. Obla nôn bi gôthan dôikhôu bobeniphrai
 12 mônkhô? Dôikhorkhôu jônno’ hônai jônni apha Jakhobni
 khurôi nônô dershin khôma? Arô biô gaonô, bini bishaphôr
 13 arô bini môshôu môshaphra biniphrai lônnaï môn.” Jishua
 14 bunphinnanôi bikhôu hônashôi : “Be dôikhôu lôngra sha-
 phrômhabô ganphingôn, bobekhani an binô’ hôgôn dôikhôu
 lôngra shaphrômhabô jobthara jashe gantharnai nona, bobe-
 khani an binô’ hôgôn dôia biniao jobnô gôioi gôthan ni thakhôi
 15 bôhôngra dôimu jagôn.” Hinjaôa bikhôu hônashôi : “Ô
 bigba, be dôikhôu annô’ hô, anhabô ganôi badi, an beao khao-
 16 nôbô phôinanôi badi !” Biô bikhôu hônashôi : “Than,
 17 nôn ni bishaikhôu linnanôi beao phôi !” Hinjaôa bunphin-
 nanôi hônashôi : “Anha bishai gôia.” Jishua bikhôu hônashôi :
 “Anha bishai gôia hōnnanôi, nônô môjanôi bunbai.
 18 Manôna nônha shaba bishaiphôr jabai môn, arô danô nônha
 thanaiabô nōnni bishai nona. Bikhôu nônô nongôuôi’ bunbai.”
 19 Hinjaôa bikhôu hônashôi : “Ô bigba, an nuyô, nônô
 20 shashe nabi hōnnanôi. Jōnni aphaphra be hajôao khulum-
 nai môn, bobekhani nōnshôrô hōnô, manshiphôr khulumnô
 21 nangôu jaigaya Jerushalemao don hōnnanôi.” Jishua
 bikhôu hônashôi : “Ô ai, ankhôu phôthai, jagôn mugayao
 nōnshôrô be hajôaobô Jerushalemaobô Biphakhôu khu-
 22 lumnai nona. Nōnshôr mithiyôikhôu nōnshôirô khulumô.
 Jôn mithinaikhôu jônô khulumô, manôna bôkhan naia
 23 Judaiariphôrniphrainô. Bobekhani mugaya janôshôi arô
 danô don, obla nongôu khulumgraphra Biphakhôu jiu arô
 nongôujôn khulumgôn. Manôna Biphayabô gaokhôu bebadî
 24 khulumgraphôrkhôu naigirô. Ishôra Jiu, arô khulumgra-
 25 phra jiu arô nongôujôn khulumnô nangôu.” Hinjaôa bikhôu
 hônashôi : “Anô mithigôu, Khristho hônjanai Mashia phôi-
 gôn hōnnanôi. Biô phôibla, biô jōnnô’ gashôikhôu khôtha-

26 gôn." Jishua bikhôu hônashôi : "Nônjôn raijlainaia anô
 27 binô." Oblanô bini shôlôngraphra shohôiashôi, arô biô
 shashe hinjaojôn raijlainai khai, bishôrô shômô nanashôi.
 Oblabô raobô hônakhôiashôi : "Nônô ma naigirdôn?"
 28 Nonabla : "Nônô manô bijôn raijlaidôn?" Obla hinjaoa
 gaoni dôihukhôu galañnanôi nôgôrao thañnanôi manshiphôr-
 29 khôu hônashôi : "Phôi, an khalamnai manikhôu anô'
 khôthanai manshikhôu naiphôi ! Biô Khristho khôma?"
 30 Obla bishôrô nôgôrniphrai onkharnanôi biniao thañashôi.
 31 Biaonô shôlôngraphra biniao khaolainanôi hônashôi : "Ô
 32 guru, jadô !" Bobekhani biô bishôrkhôu hônashôi :
 33 "Nônshôr mithiyôi janai munaphôr anha don." Bini khainô
 shôlôngraphra gaojôn gao hônjlaiashôi : "Shôrba binô'
 34 janaiphôrkhôu hôphôibai khôma?" Jishua bishôrkhôu
 hônashôi : "Anni janaia benô : Ankhôu thônhorgrani gôshô
 35 badi maonai arô bini habakhôu maojôbnaianô. Nônshôrô
 hône khôma : Danbrôi donbaoô, obla hanai bôthôra jayô?
 Nai, an nônshôrkhôu hônô : Nônshôrni mogonphôrkhôu
 dikhañnanôi dubliphôrkhôu naihort, biphôrô hanañgôuni
 36 thakhôi phurkhabai ! Hagraya mônnañgôukhôu mônô arô
 jôbnô gôiôi gôthañni thakhôi phithai phuthumô, phôgraya
 37 hagrajôn ronjaphanai badi. Manôna beaonô bathraya
 38 nongôu : Shashea phôyô, arô gubuna hayô. Nônshôr mao-
 ôikhôu hanô an nônshôrkhôu thônhorbai. Gubunphra
 maokhrubdôn, arô nônshôrô bishôrni maokhrubnaiaio habbai."
 39 An khalamnai manikhôu biô anô' khôthabai hōnnanôi,
 hinjaoa shakhi hōnai khai, bi nōgôrni gôbañ Shamariariphra
 40 bikhôu phôthaiashôi. Bini khainô Shamariariphra biniao
 thañbla, biô bishôrniao thathôn hōnnanôi, bishôrô biniao
 41 khaolaiashôi. Arô biô biao shannôi thayashôi, arô bini
 42 khurôi bañshin bini bathra khai phôthaiashôi, arô bishôrô
 hinjaokhôu hônashôi : "Jônô danô nōnni buñnai khai lo

phôthaia. Manôna jônô gao gaonô khônabai arô mithibai, benô nonthargôu shônsharni bôkhangra hōnnanôî.”

Galilao Jishuni mônnoini haikhô maonai

43-44 Shannôini unao biô biniphrai Galilao thanashôî. Manôna Jishua gaonô shakhi hôashôî, nabia gaoni biphani hadorao
 45 man môna hōnnanôî. Bini khainô Jishua Galilao thanbla, biô Jerushalemao phorobao khalamnai manikhôu bishôrô nunai khai, Galilariphra bikhôu najaoashôî. Manôna bishôr
 46 gaoshôrbô phorobao thanđôn môn. Obla biô arbao Galilni Khanayao thanashôî, biao biô dôikhôu drakha bidôî khalaiâ' môn. Arô shashe rajani manshi Khapharnahumao đôn
 47 môn, bini bishajlaya jobra môn. Biô Jishukhôu Judainiphrai Galilao phôinai khônabla, biô biniao thannanôî khao-laiashôî, biô onkharnanôî gaoni bishajlakhôu shôkhanai
 48 badi, manôna biô thôihan han môn. Obla Jishua bikhôu hōnashôî : “Nônshôr haikhôphôr arô shômô nanthao thao
 49 habaphôr nuabla, nônshôrô phôthaitharnai noña.” Rajani manshia bikhôu hōnashôî : “Ô Phôrbu, anni hōuasha gothoa thôia shayaonô onkhardô !” Jishua bikhôu hōnashôî :
 50 “Than', nōnni nônshajlaya gôthanôinô đôn !” Manshia Jishu bikhôu hōnnai bathrakhôu phôthainanôî thanashôî.
 51 Biô thanphunaiaonô bini lenphra bikhôu lôgô mônnanôî, bini hōuasha gothoa gôthanôinô đôn hōnnanôî, binô' khô-
 52 thayashôî. Obla biô, bobe mugayao biha hamjena' hōnnanôî, bishôrniao shônashôî. Bishôrô bikhôu hōnashôî : “Mia
 53 mugashniniao lômjanaia bikhôu nagarbai.” Obla biphaya mithiashôî, Jishua bi mugayaonô bikhôu hōna' môn :
 “Nōnni nônshajlaya gôthanôinô đôn.” Arô biô gaonô arô bini nokhor mania phôthaiashôî. Jishua Judainiphrai
 54 Galilao thannanôî be mônnoini haikhôkhôu maobaoashôî.

Betheshdayao shashe jobrakhôu shôkhanai

5 Bephôrni unao Judaiariphôrni phorob khuñshe jadôn
2 môn, arô Jishua Jerushalemao gakhôashôi. Jerushalemao
 mendani dorkhon jinao Ebraini raojôn Bethesda hônja-
 nai mônba khamshaliphôr gônân khorshe phukhri doño.
3 Biphôrao jobraphôr, khanaphôr, leingraphôr arô ranlanai-
 phôrni daphaya undushônânôi thanai môn. (Bishôrô dôiñi
4 shômaojanaikhôu lama nainai môn. Manôña Phôibuni
 shashe arpho bobeba bobeba bôthôrao phukhriao onkhar-
 bônânôi dôikhôu shômaonai môn. Obla dôia shômaojanaini
 unao onkhargrônaia, maba biarjôn shajablabô, gôkhrôn
5 janai môn). Khaotham bôshôrdan gaoni biarjôn shajanai
6 shashe manshi biao don môn. Jishua bikhôu undushônai
 nubla, arô biha gôbaoshôi jakhabai hônnanôi mithibla, biô
 bikhôu hônashôi: “Nônha gôkhrôn janô gôshô don?”
7 Jobraya bikhôu bunphinashôi: “Ô bigba, dôia shômao-
 jabla, phukhriao ankhôu onkharhônô thakhôi anha manshi
 gôia. Bobekhani an onkharphunaiao gubun shashe anni
8 shigan onkhargrôyô.” Jishua bikhôu hônashôi: “Shikhan,
9 nôñni bôishanikhôu dikhanânôi thabai!” Arô manshia
 thabnô gôkhrôn jayashôi arô gaoni bôishanikhôu dikhanânôi
10 thabaiashôi. Bobekhani bi shanao jirainai shan môn. Bini
 khainô Judaiariphra shôkhajanaikhôu hônashôi: “Dinôi
 jirainai shan, arô nôñô bôishanikhôu ayen badi dikhan-
11 nô naña.” Biô bishôrkhôu bunphinashôi: “Ankhôu gôkhrôn
 khalaigraya ankhôu hândôn: Nôñni bôishanikhôu dikhan-
12 nanôi thabai!” Bishôrô biniao shônashôi: “Dikhanânôi
13 thabai hônnanôi nôñkhôu hônnoi manshia shôr?” Bobe-
 khani shôkhajanaia, biô shôr hônnanôi, mithiakhôi môn.
 Manôña bi jaigayao daphashe thanai khai, Jishua erkhelandôn
14 môn. Bephôrni unao Jishua bikhôu gôthar noao mônnanôi
 bikhôu hônashôi: “Nai, nôñô gôkhrôn jabai, phap’ dakha-

15 lamphin, maba gajrishin nōnha jayōi badi !” Obla manshia
 thannanōi Judaiariphōrnō’ khōthayashōi, bikhōu gōkhrōn
 16 khalainaia Jishuanō hōnnanōi. Biō biphōrkhōu jirainai
 shanao khalainai khai, bini thakhōi Judaiariphra Jishukhōu
 hōshōashōi.

**Gaoni maonaini thakhōi Jishuni raikhonai arō gaoni thakhōi
 Ishōrni shakhi hōnai**

17 Bobekhani biō bishōrkhōu buñphinashōi : “Anni Aphaya
 18 da shim maoô, añbô maoô.” Bini khainō Judaiariphra
 bikhōu shitharnō hasthaishinashōi, manōna biō jirainai
 shankhōu lolo shiphaiakhōi, bobekhani biō gaokhōu Ishōr
 badi khalamōi’ khalamōi’ Ishōrkhōu gaoni Bipha hōnnai
 19 môn. Obla Jishua buñphinnanōi bishōrkhōu hōnashōi :
 “Nonthargōu, nonthargōu añ nōnshōrkhōu hōnō : Bisha
 hōuaya gaoni bōlōjōn muña muñshebō khalamnō haya, biō
 Biphakhōu khalamnai nunō mōnnaikhōu lo khalamō. Manōna
 bi khalamnai maniphōrkhōunō Bisha hōuayabō bebadinō
 20 khalamō. Manōna Biphaya Bisha hōuakhōu onō arō
 gao khalamnai maniphōrkhōu binō’ dīnthiō, arō biō
 biphōrni khurōi dershin habaphōrkhōu binō’ dīnthigōn,
 21 nōnshōrō shōmō nañnai badi. Manōna Biphaya gōthōiphōr-
 khōu shikhanphinhōnanōi phōthanō badi, bebadinō Bisha
 22 hōuayabō gao gōshō janaiphōrkhōu phōthanō. Manōna
 Biphaya raokhōubō bishar khalaia, bobekhani biō Bisha
 23 hōuanō’ bishar manikhōu hōbai, bishōrō Biphanō’ man hōyō
 badi, boibō Bisha hōuanō’ man hōnai badi. Bisha
 hōuanō’ man hōyōia bikhōu thōnhornai Biphanō’ man
 hōa. Nonthargōu, nonthargōu añ nōnshōrkhōu hōnō :
 24 Anni bathrakhōu khōnashōnnanōi añkhōu thōnhornaikhōu
 phōthaigraha jōbnō gōiōi gōthan doño, arō biō bisharao thaña,
 25 bobekhani biō thōinainiphrai gōthanāo barshlaibai. Nonthar-

gôu, nonthargôu an nônshôrkhou hônô : Jagôn arô đânô
 jakhanai mugayao gôthôiphra Ishôrni Bisha hâuani raokhou
 26 khônagôn, arô khônanaiphra thankhangôn. Manôna Biphaya
 gaoniao gôthan gônai badi, bibadinô biô Bisha hâuânô'
 27 gaoniao gôthan gônai janô hôbai. Arô biô Manshini bisha
 hâuai khai, biô bishar khalamnô thakhôi binô' bôlô hôbai.
 28 Nônshôrô bini thakhôi shômô đana, manôna jagôn mugayao
 29 gôthôi hakhorphôrao thanai maniphra bini raokhou khôn-
 agôn, arô môjaikhôu maographra gôthanai shikhanphinnaiao,
 gajrikhou maographra bisharni shikhanphinnaiao onkhargôn.
 30 Anô gaoni bôlôjôn muña muñshebô khalamnô haya. Anô
 khônana badi bishar khalamô, arô anni bishara dhôrômia,
 manôna anô gaoni gôshô janaikhôu naigira, bobekhani ankhôu
 31 thônhorgrani gôshô janaikhôu shô ! An gaoni thakhôi shakhi
 32 hâyô bla, anni shakhi hônai na ngôu nôi. Gubun shashe
 anni thakhôi shakhi hâyô, arô anô mithigôu, anni thakhôi
 33 bini shakhi hônai na ngôu hônnaoi. Nônshôrô Johonniao
 34 thônhora' môn, arô biô ngôuni thakhôi shakhi hôdôn. Anô
 manshiniphrai shakhi hônai khôu laya, bobekhani anô be-
 35 phôrkhou hônô, nônshôrô bôkhanjanai badi. Biô jônai
 arô môdannai dempho môn, arô nônshôrô dabôrshe bini
 36 shraiao rônjanô gôshô jadôn môn. Bobekhani Johonni
 shakhini khurôi anha dershin don. Manôna an biphôrkhou
 maojôbnai badi, Aphaya anô' hônai habaphra, an maonai
 habaphranô anni thakhôi shakhi hâyô, Aphaya ankhôu
 37 thônhorbai hônnaoi. Arô ankhôu thônhornai Aphaya
 anni thakhôi shakhi hôbai. Nônshôrô mablababô bini
 38 raokhou khônayakhôibô bini mohorkhou nuakhôibô, arô
 bini bathraya gao gaoniao thaphlainai nônshôrha gôia, manôna
 39 bi thônornaikhôu nônshôrô phôthaia. Nônshôrô gôthar
 linaiphôrao phirt phirt naigirô, manôna biphôrao nônshôrha
 jôbnô gôioi gôthan don hônnaoi, nônshôrô shanô. Arô

40 biphôr shô' anni thakhôi shakhi hâyô. Oblabô nônshôrô
 41 gôthanikhôu mônno thakhôi anniao phôinô gôshô jaya. Man-
 42 shiphôrniphrai mankhôu laya añ, bobekhani añ nônshôr-
 khôu mithigôu, gao gaoniao Ishôrni onnaia nônshôrha gôia
 43 hōnnanô. Anô anni Aphani munôi phôibai, arô nônshôrô
 ankhôu najaoa. Gubun shashe gaoni munôi phôibla, nôn-
 44 shôrô bikhôu najaogôn. Nônshôrô mabôrôi phôthainô ha-
 gôu ? Nônshôrô gao gaoniphrai mankhôu lajlaiô, bobekhani
 nônshôrô shashe lo Ishôrniphrai phôinaï man hasthaia.
 45 Nônshôrô dashan, añ nônshôrkhôu Aphaniao ergôn hōnnanô.
 46 Nônshôrkhôu ergraya Mosheanô, biniao nônshôrô borsha
 khalaibai. Manôna nônshôrô Moshekhôu phôthaibla, nôn-
 shôrô ankhôubô phôthaigôu môn. Manôna biô anni munôi
 47 lirdôn. Bobekhani nônshôrô bini lirnaiphôrkhôu phôthai-
 abla, obla nônshôrô mabôrôi anni bathraphôrkhôu phô-
 thainô ?”

Hajarba hōuaphôrkhôu jahônai

6 Bephôrni unao Jishua Galilni Thiberiashni shagôr barôi'
 2 thanashôi. Arô bôlô gôioiphôrni shayao bini maonai
 hankhôphôr nunai khai gedert daphashe bini un un than-
 3 phayashôi. Bobekhani Jishua hajôao gakhôlanannanô biao
 4 gaoni shôlôngraphôrnôn jophayashôi. Arô Judaiariphôrni
 5 Phaskha phoroba khathishôi môn. Jishua mogonphôrkhôu
 dikhanbla, biô gedert daphashekhôu gaoniao phôinaï nunanô
 Philibkhôu hōnashôi : “Jônô bobeniphrai shithaophôr bainô,
 6 bishôrô janô mônnaï badi ?” Bobekhani biô bikhôu anjart
 nainô thakhôi bikhôu hōna' môn. Manôna ma khalamnô,
 biô gaonô mithigôu môn. Philiba bikhôu bunphinashei :
 7 “Shaphrômbô epha epha mônno thakhôi denar jōunôini
 shithaoa bishôrnô' thōa.” Bini shôlôngraphôrni shashe

- 8 Shimon Phethorni phonbai Andreasha bikhôu hônashôi :
 9 “Beao jobni shithao gurba arô na manôi gônai shashe
 hônasha gotho don. Bobekhani biphôrô eshebanini thakhôi ma
 10 janô?” Jishua hônashôi : “Manshiphôrkhôu unduglemnhô !”
 Bi jaigayao bimainô ganshô don môn. Obla bishôrô
 unduglemashôi, hônaphra shanthumnaiao hajarba shô’ môn.
 11 Obla Jishua shithaophôrkhôu layashôi, arô hambai hôn-
 nanôi unduglemnai phônô’ rannanôi hônashôi, bebadinô
 12 naphôniphraibô, bishôr gôshô jajashe. Arô bishôrha udôi
 bunjôbbla, biô gaoni shôlôngraphôrkhôu hônashôi : “Aglai-
 nai gundra gundriphôrkhôu phuthum, ishebô adri jayôi
 13 badi !” Obla bishôrô phuthumashôi, arô bishôrô bi jobni
 gurba shithaophôniphrai jakhanai manshiphôniphrai aglai-
 nai gundra gundriphôrjôn khaoshe khadanôi shôphuina-
 14 shôi. Obla manshiphra bini maonai hanhônkhôu nunanôi
 hônashôi : “Benô nonthargôu shônsharao phôigôn nabianô.”
 15 Jishua mithibla, bishôrô thannanôi bikhôu raja phojonô
 thakhôi bra bra homnô hasthaidôn, obla biô arbao hashinôi
 hajôao thanashôi.

Shagôr sha sha thabainai

- 16 Bobekhani mônabili jabla, bini shôlôngraphra shagôrao
 17 onkharlanashôi, arô bishôrô naoao gakhônânôi Khapharna-
 humni thinôi shagôrkhôu barnô homashôi. Bobekhani khôm-
 shi jakhabai môn, arô Jishua bishôrniao shohôithoakhôi môn,
 18 arô shagôra gôbrap’ bar barnaijôn gurlap’ guthap’ jadôn
 19 môn. Sheoashe nonabla sheoanôi jaolanbla, bishôrô Jishu-
 khôu shagôr sha sha thabainai arô naoni khathiao phônai
 20 nuashôi, arô bishôrô giashôi. Bobekhani biô bishôrkhôu
 21 hônashôi : “An shô’, nonshôrô dagi !” Obla bishôrô bikhôu
 naoao najaonô gôshô jayashôi, arô naoa thabnô bishôr thangôn
 hadorao shohôishôi.

Gôthanni shithao

- 22 Nokha nainanôî shagôr barôî' goshoñnai daphaya nudôn môn, goñshe naokhôn nagarnanôî biao gubun nao gôia môn, arô Jishua gaoni shôlôngraphôrjôn be naoao gakhôphayakhôî môn, bobekhani bini shôlôngraphra lo thañdôn môn hônnanôî.
- 23 Bobekhani gubun gubun naophôr Thiberiashniphrai, Phôrbua hambai hônnaîni unao bishôr shithaokhôn janai jaigani
- 24 khathiao shohôîashôî. Bini khainô daphaya nubla, Jishua arô bini shôlôngraphra biao gôia môn hônnanôî, bishôr gaoshôrnô' naophôrao gakhônânôî Khapharnahumao Jishu-
- 25 khôn naigirnô thanashôî. Arô bikhôn shagôr barôî' mônnanôî bishôrô bikhôn hônashôî : "Ô guru, nônô mabla beao phôi-
- 26 khô?" Jishua bunphinnanôî bishôrkhôn hônashôî : "Nonthargôu, nonthargôu an nônshôrkhôn hônô : Nônshôr hañkhôphôr nunô mônnaî khai, nônshôrô ankhôn naigira, bobekhani nônshôr shithaophôrniphrai janânôî udôi bunnaî khai
- 27 shô'. Adri janai janaini thakhôî damao, bobekhani jôbnô gôîôi gôthan shim thanai janaini thakhôî shô' ! Manshini bisha hâuaya nônshôrnô' bikhônô hôgôn, manôna Apha
- 28 Ishôra biniao hañkhô bubai." Obla bishôrô bikhôn hônashôî : "Ishôrnî habaphôrkhôn maonô thakhôî jônô ma khalamnô?"
- 29 Jishua bunphinnanôî bishôrkhôn hônashôî : "Ishôrnî habaya benô, nônshôrô bi thônhornai khônô phôthaiô hônnanôî."
- 30 Bini khainô bishôrô bikhôn hônashôî : "Obla nônô ma hañkhô maoô, jônô nunanôî nônkhôn phôthainai badi? Nônô ma
- 31 maoô?" Jônî aphaphra phôtharao mannakhôn janai môn, lirjaya' môn badi : Biô janô thakhôî bishôrnô' nokhrañ-
- 32 niphrai shithao hônai môn." Obla Jishua bishôrkhôn hônashôî : "Nonthargôu, nonthargôu an nônshôrkhôn hônô : Moshea nônshôrnô' nokhrañniphrai shithao hôakhôî, bobekhani anni Aphaya nônshôrnô' nokhrañniphrai nongôu

33 shithaokhâu hâyô. Manôna Ishôrne shithaoanô nokhrañni-
 34 phrai onkharbônânô shônsharnô' gôthanikhâu hâyô." Obla
 bishôrô bikhâu hônashôi : "Ô Phôrbu, lagarbô jônô' be
 35 shithaokhâu hôdô !" Jishua bishôrkhâu hônashôi : "Annô
 gôthanî shithaoa. Anniao phôinaîha ukhôitharnai nôna,
 arô ankhâu phôthaigraha mablababô gantharnai nôna.
 36 Bobekhani an nônshôrkhâu hônbai : Nônshôrô ankhâu
 37 nunanôibô phôthaia. Aphaya annô' hônai mania anniao
 phôigôn, arô anniao phôinaikhâu anô garontharnai nôna.
 38 Manôna anô gaoni gôshô badi khalamnô thakhôi nôna, bobe-
 khani ankhâu thônhorgrani gôshô badi khalamnô thakhôi
 39 nokhrañniphrai onkharbôbai. Arô ankhâu thônhorgrani
 gôshôa benô : Biô annô' hônai manini munbô anô khômayôi
 badi, bobekhani anô jôbnai shanao bikhâu dikhangôn.
 40 Manôna anni Aphani gôshôa benô : Bisha hôuakhâu nugra
 arô phôthaigra shaphrômbô jôbnô gôiôi gôthanikhâu mônthôn
 hōnnanôî, arô anô jôbnai shanao bikhâu dikhangôn." Annô
 41 nokhrañniphrai onkharbônai shithaoa hōnnanôî, biô bunai
 42 khai, Judaiariphra bini shayao khudriashôi. Arô bishôrô
 hônashôi : "Benô Joshebni bishajla Jishu nôna khôma?
 Jônô bini bima biphakhâu mithigôu. Biô danô mabôrôi
 43 bunô : Anô nokhrañniphrai onkharbôbai?" Jishua bun-
 phinnanôî bishôrkhâu hônashôi : "Gao gaoniao dakhudri !
 44 Ankhâu thônhornai Aphaya bikhâu bôabla, raobô anniao
 phôinô haya. Arô an jôbnai shanao bikhâu dikhangôn.
 45 Nabiphôrniao lirnai don : "Arô bishôrô boibô Ishôrjôn
 phôrônjanai jagôn." Biphaniphrai khōnanai arô shôlōnnai
 46 shaphrômbô anniao phôiô. Shôrba Aphakhâu nubai, be nôna,
 47 Ishôrniphrai janaia lo Aphakhâu nubai. Nonthargôu, non-
 thargôu an nônshôrkhâu hônô : Phôthaigraha jôbnô gôiôi
 48-49 gôthan don. Annô gôthanî shithaoa. Nônshôrne nômpha-
 50 phra phôtharao manna jananôî thōinai môn. Benô nokhrañni-

phrai onkharbônai shithaoa, shôrba biniphrai jananôi thôioi
 51 badi. Annô nokhrañniphrai onkharbônai gôthanôi thanai
 shithaoa. Shôrba be shithaoniphrai jabla, biô jôbthara
 jashe gôthanôinô thagôn. Arô an shonsharni gôthanî
 52 thakhôi hōgôn shithaoa anni bedort.” Bini khainô Judai-
 ariphra gaojôn gao nanjlainanôi hōnashôi : “Biô mabôrô
 53 jônô’ gaoni bedorkhōu janô hōnô hagôu?” Obla Jishua
 bishôrkhōu hōnashôi : “Nonthargôu, nonthargôu an nōn-
 shôrkhōu hōnô, nōnshôrô Manshini bisha hōuani bedorkhōu
 jayabla arô bini thôikhōu lônabla, gao gaoniao nōnshôrha
 54 gôthana gôia hōnnanôi. Anni bedorkhōu jagra arô anni
 thôikhōu lōngraha jōbnô gôioi gôthana don, arô anô jōbnai
 55 shanao bikhōu dikhangôn. Manôna anni bedora nōngôu
 56 janai, arô anni thôia nōngôu lōnnai. Anni bedorkhōu jagra
 arô anni thôikhōu lōngraya anniao thayô, anô biniao.
 57 Gôthanôi thanai Aphaya ankhōu thōnhora’ môn badi, anô
 Aphajôn gôthanôinô donô badi, bibadinô ankhōu jagrayabô
 58 anjôn gôthanôinô thagôn. Benô nokhrañniphrai onkhar-
 bônai shithaoa, biphaphra jananôi thôila’ môn badi nōna.
 Be shithaokhōu jagraya jôbthara jashe gôthanôinô thagôn.”
 59 Bephôrkhōu biô khulumgra noao, Khapharnahumao phôrôn-
 nanôi buñdôn môn.

Manshiphôrni shôukthunai. Phethorni shiman lanai

60 Obla bini shôlōngraphôrni gôbana khōnananôi hōnashôi :
 “Be bathraya gôra. Shôr bikhōu khōnashonô hagôu?”
 61 Bobekhani Jishua gaoniao mithibla, bini shôlōngraphra be
 bathrani thakhôi khudridôn hōnnanôi, obla biô bishôrkhōu
 62 hōnashôi : “Beô nōnshôrkhōu shôukthuhôyô na ma ? Obla
 nōnshôrô Manshini bisha hōuakhōu gaoni shiganî thanaiao
 63 gakhônai nubla lai ? Jiuanô phôthangra, bedora munbô
 udaia. An nōnshônô’ hōnnai bathraphra jiu arô gôthan.

- 64 Bobekhani nônshôrne shôrba shôrba phôthaia." Manôna
phôthaiôiphra shôr shôr, arô bikhôu gothaigônânô shôr
65 hōnnanô, Jishua jajennainiphrai mithidôn môn. Arô biô
hônashô: "Bini khainô an nônshôrkhou bunbai, Biphajôn
binô' hôjayabla, raobô anniao phôinô haya hōnnanô.
66 Oblaniphrai bini shôlôngraphôrne gôbana unphinashô arô
67 bijôn thabaibaophayakhôishô. Bini khainô Jishua kaoshe
shanôikhôu hônashô: "Nônshôrbô thangarnô gôshô jayô?"
68 Shimon Phethora bikhôu bunphinashô: "Ô Phôrbu, jônô
shôrniao thanô? Nônha jôbnô gôioi gôthanî bathra-
69 phôr don. Arô jônô phôthainô arô mithinô mônbai, nōnnô
70 Ishôrne gôtharanô hōnnanô." Jishua bishôrkhou bun-
phinashô: "An nônshôr kaoshe shanôikhôu shaikhoa-
khô khôma? Oblabô nônshôrne shashea môdai." Biô
71 Shimon Iskhariothni bishajla Judashni thakhô bunashô.
Manôna biô kaoshe shanôini shashe jablabô, biô bikhôu
gothainôshô môn.

Môsha galgabni phorobao Jishuni thannai

- 7 Bephôrne unao Jishua Galilao thabaigdinashô. Manôna
Judaiaiphra bikhôu shitharnô hasthainai khai, biô Judaiào
2 thabaigdinô gôshô jayakhôishô. Bobekhani Judaiariphôr-
3 ni Môsha galgabni phoroba khathishô môn. Bini khainô
bini phonbaiphra bikhôu hônashô: "Beniphrai onkharnanô
Judaiao than', nōnni shôlôngraphrabô nōn maonai habaphôr-
4 khô nunô mônnaî badi. Manôna raobô munbô shrôthô'
maoa arô gaonô didayô' thanô hasthaiô. Nônô bephôrkhou
5 khalambla, shônsharnô' gaokhou dînthi!" Manôna bini
6 phonbaiphrabô bikhôu phôthaiakhô môn. Obla Jishua
bishôrkhou hônashô: "Anni bôthôra dabô jathoakhô,
7 bobekhani nônshôrne bôthôra lagarbô tham thim. Shôn-
shara nônshôrkhou mugôinô haya, bobekhani biô ankhôu

mugôiô, manôna anô bini shayao shakhi hâyô, bini habaphra
 8 gajri hōnnanô. Nōnshôrô phorobao gakhôlan, anô dabô
 be phorobao gakhôlana, manôna anni bôthôra dabô japhun-
 9 thoakhôi." Bishôrnô' bephôrkhou buñnanô biô Galilao
 10 thayashôi. Bobekhani bini phonbaiphra phorobao gakhô-
 lanbla, obla biô gaobô didayôi' noña, bobekhani shrôthôi'
 11 gakhôlanashôi. Obla Judaiariphra bikhôu phorobao nai-
 12 girnanô hōnashôi : "Biô bôuha?" Arô bini thakhôi
 daphaphôrnî gejer ao bimainô beden budun rajilainai
 jadôn môn. Shôrba shôrba hōnashôi : "Biô gaham."
 Gubunphra hōnashôi : "Noña, bobekhani biô daphakhôu
 13 andaihôyô." Bobekhani Judaiariphôrkhou ginai khai raobô
 bini thakhôi thalayôinô bunakhôishôi.

Jishuni phôrônnai

14 Phorobni gejer nankhanaiao Jishua gôthar noao gakhôlan-
 15 nanô phôrônashôi. Obla Judaiariphra shômô nanñanô
 hōnashôi : "Biô shôlônala mabôroi gôthar linaiphôrkhou
 16 rôngôu?" Jishua bunphinnanô bishôrkhou hōnashôi :
 "Anni phôrônnai aanni noña, bobekhani ankhôu thônhor-
 17 grani shô'. Shôrba Ishôrnî gôshô badi khalamnô gôshô
 jabla, biô phôrônnaini thakhôi mithigôn, biô Ishôrniphrai,
 18 noñabla anô gaoni bôlôjôn bunô hōnnanô. Gaoni bôlôjôn
 bungraya gaoni mankhôu hasthaiô. Bobekhani gaokhou
 thônhorgrani mankhôu hasthaigraya nongôu, arô biniao
 19 inai gôia. Moshea nōnshôrnô' ayenkhôu hôakhôi khôma?
 Arô nōnshôrnî raobô ayen badi maoa. Nōnshôrô manô
 20 ankhôu shitharnô' hasthaiô?" Daphaya bunphinashôi :
 "Nônô môdai gônân ! Shôr nōnkhôu shitharnô hasthaidôn?"
 21 Jishua bunphinnanô bishôrkhou hōnashôi : "Anô mônshê
 haba maobai, arô nōnshôrô boibô bini thakhôi shômô nanô.
 22 Moshea nōnshôrnô' bigur hanaikhôu hôbai,—biô Moshe-

niphrai, jabai be noña, bobekhani biphaphôrniphrai shô'—
 arô nônshôrô jirainai shanao manshikhôu bigur hayô. Mosheni
 23 ayena shiphaijayôi badi, manshia jirainai shanao bigur
 hanaikhôu najaobla, an jirainai shanao manshi manikhôu
 24 gôkhrôn khalamnai khai, nônshôrô ankhôu bôrabô? Sha sha-
 jran nainanôi bishar dakhalam, bobekhani dhôrômia bishar
 25 khalam!" Obla Jerushalemariphôrne shôrba shôrba hônashôi:
 "Bishôr shitharnô hasthainai manshia benô noña
 26 khôma? Arô nai, biô thalayôinô bunô, arô bishôrô bikhôu
 munbô buña. Gôraphra noingôuôi' mithinô mônbai khôma,
 27 benô Khristho hônnanôi? Bobekhani biô bobeniphrai
 phôi bai hônnanôi, jônô mithigôu. Bobekhani Khristhoa
 phôi bla, biô bobeniphrai hônnanôi, raobô mithinai noña."
 28 Obla Jishua gôthar noao phôrônôi' phôrônôi' gabjrinanôi
 hônashôi: "Nônshôrô ankhôu mithigôu, arô anô bobeni-
 phrai, nônshôrô bikhôubô mithigôu. Arô anô gaoni gôshô
 badi phôi akhô, bobekhani ankhôu thônhorgraya noingôu,
 29 nônshôrô bikhôu mithia. Anô bikhôu mithigôu, manôna
 30 anô biniphrai, arô biô ankhôu thônhorbai." Bini khainô
 bishôrô bikhôu homnô hasthaiashôi, oblabô raobô bini shayao
 akhai hôakhôishôi, manôna bini mugaya oblabô jathoakhôi
 31 môn. Bobekhani daphani gôbaña bikhôu phôthainanôi
 hônashôi: "Khristhoa phôi bla, biô be maonaini khurôi
 banshin hankhôphôr maogôn khôma?"

Pharishaiphôrne Jishukhôu homnô hasthainai

32 Pharishaiphra daphakhôu bini shayao bephôrkhôu beden
 budun rainai khônayashôi, arô douri gederphôr arô Phari-
 shaiphra bikhôu homnô thakhôi thandôiphôrkhôu thôn-
 33 horashôi. Obla Jishua hônashôi: "Anô dabôrshe nônshôr-
 jôn lôgôshe thabaogôn, biniphrai anô ankhôu thônhorgraniao
 34 thangôn. Nônshôrô ankhôu naigirgôn, bobekhani môn nai

35 noña. Arô an thanaiao nônshôrô thañnô haya." Obla
 Judaiariphra gaojôn gao hônjlaishôi : "Biô bôuha thañnô nai-
 girdôn, jônô bikhôu mônôi badi? Biô lether phether janai
 Grikphôrne gejerao thañnanôi Grikphôrkhou phôrônno
 36 hasthaiô khôma? Nônshôrô ankhôu naigirgôn, bobekhani
 mônmai noña, arô an thanaiao nônshôrô thañnô haya hônna-
 37 nôi, bi hônmai bathraya ma?" Phorobni jôbnai gedert shan-
 ao Jishua goshoñnanôi gabjrinanôi hônashôi ! "Shôrhaba
 38 gândônbla, biô anniao phôinanôi lônthôn ! Ankhôu phôthai-
 graya, gôthar linaia buna' môn badi, bini shinaoniphrai
 39 gôthan dôini dôimaphra bôhôi gôn." Bikhôu phôthaigra-
 phôr najaonôshôi Jiuni thakhôi biô bikhôu bunashôi !
 Manôna Jiua oblabô hôjathoakhôi môn, manôna Jishua
 40 oblabô shomaihôjayakhôi môn. Obla daphani shôrba shôrba
 bi bathraphôrkhou khônananôi hônashôi : "Nongôu benô
 41 bi nabianô." Gubunphra hônashôi : "Benô Khristhoa." Bobe-
 khani shôrba shôrba hônashôi : "Khristhoa obla Galil-
 42 niphrai phôi gôn khôma?" Khristhoa Davidni jôlôiniphrai
 arô David thanai gami Bethlehemniphrai phôi gôn hônnanôi,
 43 gôthar linaia bunakhôi khôma?" Bini khainô daphani
 44 gejerao bini thakhôi gaojlainai jayashôi. Bishôrne shôrba
 shôrba bikhôu homnô gôshô jadôn môn, bobekhani raobô
 45 bini shayao akhaiphôr hôakhôi shôi. Obla thandôiphra dôuri
 gederphôr arô Pharishaiphôrniao thañashôi, arô bishôrô
 bishôrkhou hônashôi : "Nônshôrô bikhôu manô labôakhôi?"
 46 Thandôiphra bunphinashôi : "Be manshi bunnai badi raobô
 47 mablababô bunpherakhôi." Obla Pharishaipra bishôrkhou
 48 bunphinashôi : "Nônshôrô andaibai khôma? Gôraphôrne
 noñabla Pharishaiphôrne shôrba bikhôu phôthaibai khôma?
 49 Bobekhani ayenkhôu mithiyôi bi daphaya shao hôjagra!"
 50 Bishôrne shashe, biniao thangrônai Nikhodema bishôrkhou
 51 hônashôi : "Biniao khônashongrôabla, arô biô ma maoô

hônnanôï, mithiabla, jônni ayena manshikhôu bishar khalamô
 52 khôma? Bishôrô bikhôu bunphinnanôï hônashôï : “Nônibô
 Galilari khôma? Phirt phirt naigirnanôï naidô, Galilniphrai
 53 nabi jakhana hônnanôï!” (Arô bishôrô shaphrômbô gao
 gaoni noao thanashôï.

Jinahario homjanai hinjao

8 1-2 Bobekhani Jishua Jôithun hajôao thanashôï. Arô phuñ-
 jani biô gôthar noao thanbaoashôï, arô hadorni manshi-
 phôr mania biniao thanashôï, arô jonanôï biô bishôrkhôu
 3 phôrônashôï. Gôthar lirnai gôrônphôr arô Pharishaiphra
 jinahario homjanai shashe hinjaokhôu biniao lannanôï
 4 bikhôu gejerào phoshônashôï. Bishôrô bikhôu hônashôï :
 “Ô phôrôngra, be hinjaoa jinahari khalamphunaiiao homjabai.
 5 Moshea ayenao bebadiphôrkhôu onthaijôn khubôitharnô
 6 jônkhôu thônđôn. Obla nônô ma hônô?” Bikhôu anjart
 nainô thakhôï bishôrô bikhôu hônashôï, bishôrô bikhôu ernô
 mônnaï badi. Bobekhani Jishua goñnanôï ashijôn hayao
 7 lirnô homashôï. Bishôrô biniao shônbai thabla, biô nai-
 gdaonanôï bishôrkhôu hônashôï : “Nônshôrni gejerni phap’
 8 gôitharôia bikhôu onthaijôn khubôigrôthôn!” Arô goñ-
 9 baonanôï biô hayao lirnô homashôï. Bobekhani bikhôu
 khônananôï bishôrô bôrainiphrai jôbnai shim shapha shapha
 onkharlanashôï, arô Jishu arô gejerào thanai hinjaoa hashin-
 10 ôi galanjayashôï. Obla Jishua naigdaonanôï bi hinjaokhôu
 hônashôï : “Ô ai, bishôrô bôuha, raobô nônkhôu dushiakhôï-
 11 shôï?” Biô hônashôï : “Ô Phôrbu, raobô dushiakhôï.”
 Jishua hônashôï : “Anbô nônkhôu dushia, thanđô, daniphrai
 phap’ dakhalamphin!”)

Jishua shônsharni shrañ

12 Jishua arbao bunnanôï bishôrkhôu hônashôï : “Annô shôn-
 sharni shraña. Anni un un phôigraya khômshiao thabainai

13 noña, bobekhani biô gôthanni shrañkhôu môngôn." Obla
 Pharishaiphra bikhôu hônashôi : "Nônô gaoni tha-
 khôi gaonô shakhi hâyô. Nônni shakhi hônaiia noñgôu
 14 noña." Jishua bunphinnanôi bishôrkhôu hônashôi : "Anô
 gaoni thakhôi gaonô shakhi hôblabô, anni shakhi hônaiia
 noñgôu, manôna an bobeniphrai phôidôn arô bobeao thanô
 hōnnanôi, anô mithigôu, bobekhani an bobeniphrai phôibai
 15 noñabla bobeao thanô hōnnanôi, nōnshôrô mithia. Nōn-
 shôrô bedorni badi bishar khalamô, bobekhani anô rao-
 16 khôubô bishar khalama. Arô anô bishar khalamblabô,
 anni bishara noñgôu, manôna anô hashinôi noña, bobekhani
 17 anô ankhôu thōnhorgrayabô lôgôshe. Nōnshôrnî ayenaobô
 lirnai don, shanôi manshiphônî shakhi hônaiia noñgôu hōnna-
 18 nôi. Anô gaoni thakhôi gaonô shakhi hâyô, ankhôu thōn-
 19 hornai Aphayabô anni thakhôi shakhi hâyô." Obla bishôrô
 bikhôu hônashôi : "Nônni Nômphaya bôuha?" Jishua
 bunphinashôi : "Nōnshôrô ankhôubô anni Aphakhôubô
 mithia. Nōnshôrô ankhôu mithigôu môn bla, nōnshôrô anni
 20 Aphakhôubô mithigôu môn. " Biô gôthar noao phôrônôi'
 phôrônôi' phaisha dōngra kothani khathiao bi bathraphôr-
 khôu hônashôi. Arô raobô bikhôu homakhôishôi, manôna
 bini mugaya oblabô jathoakhôi môn.

Phôthaiôiphra phabao thōigôn

21 Biô arbao bishôrkhôu hônashôi : "Anô thannôshôi, arô
 nōnshôrô ankhôu naigirgôn, bobekhani nōnshôrô gao gaoni
 22 phabao thōigôn. An thangônao, nōnshôrô thannô haya." Obla
 Judaiariphra hônashôi : "Biô gaokhôu shithargôn khōma,
 manôna biô hônô : An thangônao, nōnshôrô thannô
 23 haya?" Arô biô bishôrkhôu hônashôi : "Nōnshôrô shinao-
 niphrâi, bobekhani anô shayaoniphrai. Nōnshôrô be shon-
 24 sharni, anô be shonsharni noña. Bini khainô anô nōnshôrkhôu

hônbai, nônshôrô gao gaoni phapphôrao thôigôn hônnanôi.
 Manôna nônshôrô, anô binô hônnanôi, phôthaiabla, nônshôrô
 gao gaoni phapphôrao thôigôn.” Obla bishôrô bikhôu hôn-
 25 shôi : “Nônô shôr?” Jishua bishôrkhôu hônashôi : “Jajen-
 26 nainiphrai an nônshôrkhôu hônnaianô kha.” Nônshôrni
 thakhôi buônô arô bishar khalainô anha bimainô don.
 Bobekhani ankhôu thônhorgraya noângôu, arô an biniao
 27 khônanaiphôrkhôunô shônsharnô’ buônô.” Bishôrô mithiakhôi,
 28 biô Biphani thakhôi bishôrkhôu buña’ môn hônnanôi. Obla
 Jishua hônashôi. “Nônshôrô Manshini bisha hâuakhôu đikhañ-
 bla, nônshôrô, anô binô hônnanôi, mithigôn, arô anô gaoni
 bôlôjôn munbô khalama, bobekhani Aphaya ankhôu phôrôña’
 29 môn badi, an bephôrkhôu hônô. Arô ankhôu thônhorgraya
 anjôn lôgôshe. Biô ankhôu hashinôi galañakhôi, manôna-
 30 an binô’ hamjanaiphôrkhôu lagarbô khalamô. Biô bephôr-
 khôu buñphunaiiao gôbañ bikhôu phôthaiashôi.

Phôthainaia Jishuniphôrkhôu gohôjanai khalamgôn

31 Obla Jishua gaokhôu phôthainai Judaiariphôrkhôu hôn-
 shôi : “Nônshôrô anni bathrayao thaphlaibla, nônshôrô
 32 nonthargôu anni shôlôngraphôr, arô nônshôrô noângôukhôu
 mithigôn, arô noângôua nônshôrkhôu gohôjanai khalamgôn.”
 33 Bishôrô bikhôu buñphinashôi : “Jônô Abrahamni jôlôi,
 arô jônô mablababô raoniaobô leñ bôiaakhôi. Nônô mabôrôi
 34 hônô : Nônshôrô gohôjanai jagôn?” Jishua bishôrkhôu
 buñphinashôi : “Nonthargôu, nonthargôu an nônshôrkhôu
 35 hônô : Phap’ khalaigra shaphrômbô phabni leñ. Bobe-
 khani leña jôbthara jashe noao thayà, bisha hâuaya jôbthara
 36 jashe thayô. Bini khainô Bisha hâuaya nônshôrkhôu gohô-
 37 janai khalamô bla, nônshôrô goma ma gohôjanai jagôn. An
 mithigôu, nônshôrô Abrahamni jôlôi hônnanôi. Bobekhani
 anni bathraya nônshôrniao jaiga mônôi khai, nônshôrô an-

38 khôu shitharnô hasthaiô. An Aphaniao nunaiphôrkhôu
 anô hônô, nônshôrbô nônshôrni nômphaniao khônanaiphôr-
 39 khôu khalamô !" Bishôrô bunphinnanôî bikhôu hônashôî :
 "Abrahama jônîni apha." Jishua bishôrkhôu hônashôî :
 "Nônshôrô Abrahamni bishaphôr jabla, nônshôrô Abrahamni
 40 habaphôrkhôu maogôu môn. Bobekhani nônshôrô danô
 ankhôu, an Ishôrniao khônanaî noŋgôukhôu nônshôrnô'
 khôthanai manshikhôu shitharnô hasthaiô. Abrahama
 41 bebadikhôu khalamakhôî. Nônshôrô nônshôrni nômphani
 habaphôrkhôu maoô." Bishôrô bikhôu hônashôî : "Jônô
 bishai hagra khanaijôn sharijayakhôî, jônha shashe lo apha,
 42 biô Ishôr." Jishua bishôrkhôu hônashôî : "Ishôra nôn-
 shôrni nômpha jabla, nônshôrô ankhôu ongôu môn. Manôna
 anô Ishôrniphrai onkharnanôî phôibai. Manôna an gaoni
 bôlôjôn phôiaikhôî, bobekhani biô ankhôu thônhorbai.
 43 Nônshôrô manô anni bunnaikhôu mithia? Nônshôrô anni
 44 bathrakhôu khônashonô hayôî khai shô'. Nônshôrô nôn-
 shôrni nômpha Môdainiphrai, arô nônshôrô nônshôrni nômpha-
 ni lubôinaiphôrkhôu khalamnô gôshô jayô. Biô jajennaini-
 phrai manshi shithargra môn, arô biô noŋgôuao thaya,
 manôna noŋgôua biniao gôia. Biô noŋkhaikhôu bunô bla,
 biô gaoniphôrniphrai bunô, manôna biô noŋkhai raigra arô
 45 noŋkhaini bipha. Bobekhani annô noŋgôukhôu bunnai khai,
 46 nônshôrô ankhôu phôthaia. Nônshôrni gejer ao shôr ankhôu
 phaphi hônnanôî raithithenô hagôu? Anô noŋgôukhôu
 47 bunô bla, nônshôrô manô ankhôu phôthaia? Ishôrniphrai
 janaia Ishôrni bathraphôrkhôu khônashonô. Nônshôrô
 Ishôrniphrai jayôî khai, nônshôrô khônashonô."

Judaiariphôrni Jishukhôu gushuthi phennai.

Jishua gaoni thakhôî shakhi hônai

48 Judaiariphra bunphinnanôî bikhôu hônashôî : "Nônô
 Shamariari arô môđai gônai hônnanôî, jônô môjañôî buña

- 49 khôma?" Jishua buñphinashôi : "Anô môdai gônai noia, bobekhani anô anni Aphanô' man hâyô, arô nônshôrô an-
 50 khôu man gôiôi khalamô. Anô gaoni shomainaikhôu hasthaia.
 51 Shashea bikhôu hasthaiô arô bishar khalamô. Nonthargôu nonthargôu an nônshôrkhôu hônô : Shôrba anni bathrakhôu maniô bla, biô jôbthara jashe thôinaikhôu nutharnai noia."
- 52 Judaiariphra bikhôu hônashôi : "Nônô môdai gônai hônna-nôi, jônô danô mithibai. Abraham arô nabiphra thôilañbai, arô nônô hônô : Shôrba anni bathrakhôu maniô bla, biô
 53 jôbthara jashe thôinaikhôu shakhinai noia. Nônô jônai apha Abrahamni khurôi dershin khôma? Biô thôibai, arô nabiphra thôibai. Nônô gaokhôn shôr khalamô?"
- 54 Jishua buñphinashôi : "Anô gaokhôn shomaihôyô bla, anni shomainaia muñbô noia. Biô jônai Ishôr hônnanôi, nônshôr
 55 buñnai anni Aphaya ankhôn shomaihôyô, arô nônshôrô bikhôu mithia, bobekhani anô bikhôu mithigôu, arô an bikhôu mithia hônnanôi, an buñô bla, an nônshôr badinô nonkhai raigra jagôu môn. Bobekhani anô bikhôu mithigôu
 56 arô bini bathrakhôu maniô. Nônshôrni nômpha Abrahama anni shankhôn nainô thakhôi bajlodôn môn, arô nunanôi
 57 biô ronjadôn môn." Obla Judaiariphra bikhôu hônashôi : "Nônô đabônô khaoba bôshôr jayakhôi, arô nônô Abraham-
 58 khôn nubai khôma?" Jishua bishôrkhôn hônashôi : "Nonthargôu nonthargôu an nônshôrkhôn hônô : Abrahama
 59 ujia shayaonô, anô don môn." Obla bishôrô bikhôu khubôinô thakhôi onthaiphôr dikhanashôi. Bobekhani Jishua kha-khmananôi gôthar noniphrai onkharlanashôi.

Sharijanainiphrai khanakhôn shôkhanai

- 9 Biô biniphrai thanbla, biô shashe khana manshikhôn
 2 nuashôi, biô sharijanainiphrai khana môn. Bini shô-lôngraphra biniao shônnanôi hônashôi : "Ô guru, biô kha-

nayôi' sharija jashe, shôr phap' khalaia', benô nonabla bini
 3 bima biphaya?" Jishua bunphinashôi : "Bebô bini bima
 biphabô phap' khalamakhôi, bobekhani Ishôrni habaphra
 4 biniao nujanai badi shô'. Jônô shan thashandi ankhôu
 thônhorgrani habaphôrkhôu maonô nangôu. Hora jagôn,
 5 obla raobô maonô haya. Anô shônsharao thashandi, anô
 6 shônsharni shraia." Bephôrkhôu buñnanôi biô hayao
 mujunanôi jumudôijôn habru khalamashôi, arô bini mogon-
 phôrnî shayao habrujôn lirnanôi biô bikhôu hônashôi :
 7 "Thañnanôi—thônhorjanai dikhanjanai—Shiloamni phu-
 khriao shugarhôi !" Obla biô thañnanôi shugarashôi, arô
 8 biô nuyôi' nuyôi' thañphinashôi. Obla gamini manshiphôr
 arô bikhôu agla bibai thanai nugraphra hônashôi : "Benô
 9 jonanôi bibaiakhôi môn khôma ? " Shôrba shôrba hônashôi :
 "Benô." Gubunphra hônashôi : "Nonâ, bobekhani bekhôu
 10 bikhôu badi nuyô." Biô hônashôi : "Anô binô." Bishôrô
 bikhôu hônashôi : "Obla nônni mogonphra mabôrôi geokhô?"
 11 Biô bunphinashôi : "Jishu hônjanai manshia habru khalam-
 nanôi anni mogonphôrkhôu phunnanôi ankhôu hândôn :
 "Thañnanôi Shiloamao shugarhôi !" Obla anô thañnanôi
 12 shugarbla, anô nunô mônashôi." Bishôrô bikhôu hônashôi :
 13 "Biô bôuha?" Biô hônashôi : "An mithia." Bishôrô
 14 agla khana janaikhôu Pharishaiphôrniao lañashôi. Bobe-
 khani Jishu habru khalamnai arô bini mogonphôrkhôu
 15 kheonai shana jirainai shan môn. Obla biô mabôrôi nukhô
 hōnnanôi, Pharishaiphrabô arbao biniao shônashôi. Biô
 bishôrkhôu hônashôi : "Biô anni mogonphôrnî shayao ha-
 16 brujôn lira' môn, arô anô shugarnanôi nuyô." Obla Phari-
 shaiphôrnî shôrba shôrba hônashôi : "Bi manshia Ishôrniphrai
 nonâ, manôna biô jirainai shankhôu mania." Bobekhani
 gubunphra hônashôi : "Phaphi manshia mabôrôi bebadî
 hañkbôrkhôu maonô hagôu?" Arô bishôrnî gejerao

17 gaojlainai jayashôi. Obla bishôrô khanakhôu hônbaoashôi :
 “Biô nônni mogonphôrkhôu kheonai khai, nônnô bini thakhôi
 18 ma hônô?” Biô hônashôi : “Biô shashe nabi.” Biô
 khana môn arô nunô mônbai hônnanôi, Judaiariphra nunô
 mônmaini bima biphakhôu línhornanôi bishôrniao shônagôu
 19 mani bini thakhôi phôthaiakhôiishôi. Arô bishôrô bishôrniao
 shônnanôi hônashôi : “Benô nônnshôrnî nônnshajla, nônn-
 shôrô hônô, biô khanayôi’ sharijaya’ môn na ma? Obla
 20 biô danô mabôrôi nuyô?” Bini bima biphaya bunphinnanôi
 hônashôi : “Jônô mithigôu, biô jônni bishajla, arô biô
 21 khanayôi’ sharijaya’ môn hônnanôi. Bobekhani biô danô
 mabôrôi nuyô, bikhôu jôn mithia, nonabla shôr bini mogon-
 phôrkhôu kheokhô, bikhôu jôn mithia. Biniaonô shôn,
 22 biô derbai, biô gaonô gaoni thakhôi bungôn.” Bini bima
 biphaya Judaiariphôrkhôu ginai khai bephôrkhôu hônashôi.
 Manôna Judaiariphra phoshonkhadôn môn, shôrba bikhôu
 Khristho hônnanôi shiman labla, biô khulumgra noniphrai
 23 huonjagôn hônnanôi. Bini khainô bini bima biphaya hôn-
 24 shôi : “Biô derbai, nônnshôrô biniaonô shôn!” Obla bishôrô
 agla khana janaikhôu khonnôiniao línhornanôi bikhôu hôn-
 ashôi : “Ishôrnô’ bakhnainaiikhôu hô! Jônô mithigôu, bi
 25 manshia phaphi hônnanôi.” Obla biô bunphinashôi : “Biô
 phaphi na ma, bikhôu an mithia. Mônshê lo an mithigôu,
 26 an khana môn, an danô nuyô hônnanôi.” Obla bishôrô
 bikhôu hônashôi : “Biô nônni thakhôi ma khalaikhô? Biô
 27 mabôrôi nônni mogonphôrkhôu kheokhô?” Biô bishôr-
 khôu bunphinashôi : “An nônnshôrkhôu hônkhabai, arô
 nônnshôrô khônashonakhôi. Nônnshôrô manô arbao khôn-
 shonô gôshô jayô? Nônnshôrbô bini shôlôngraphôr janô
 28 gôshô jayô khôma?” Arô bishôrô bikhôu bôrabnanôi hôn-
 shôi : “Nônnshô’ bini shôlôngra, bobekhani jônô Mosheni
 29 shôlôngraphôr. Jônô mithigôu, Ishôra Moshekhôu bunnai

môn hōnnanōi, bobekhani biō bobeniphrai, bikhōu jōn
 30 mithia.” Manshia bunphinnanōi bishōrkhōu hōnashōi :
 “Beaonō shōmō nanthao thao, biō bobeniphrai, nōnshōrō
 bikhōu mithia, oblabō biō anni mogonphōrkhōu kheobai.
 31 Jōnō mithigōu, Ishōra phaphiphōrnikhōu khōnashōnā,
 bobekhani shōrba Ishōrkhōu khulumgra jabla arō bini gōshō
 32 badi maoō bla, biō binikhōunō khōnashōnō. Hani jaje-
 nainiphrai raobō khōnanō mōnpherakhōi, shōrba khanayōi’
 33 sharijanaini mogonphōrkhōu kheobai hōnnanōi. Biō Ishōrni-
 phrai nōnabla, biō muñbō khalainō hanai nōnā môn.”
 34 Bishōrō bunphimmanōi bikhōu hōnashōi : “Nōnō phapphōrao
 lo sharijabai, arō nōnō jōnkhōu phōrōnnō?” Arō bishōrō
 35 bikhōu huonhorashōi. Bishōrō bikhōu huonhorbai hōnnanōi,
 Jishua khōnayashōi, arō bikhōu mōnnanōi biō hōnashōi :
 36 “Nōnō Manshini bisha hōnakhōu phōthaiō?” Biō bunphin-
 nanōi hōnashōi : “Ô bigba, biō shōr, an bikhōu phōthainō
 37 hanai badi?” Jishua bikhōu hōnashōi : “Nōnō bikhōu
 38 nunō mōnkhabei, nōnjōn raijlainaiānō binō.” Biō hōnashōi :
 “Ô Phōrbu, an phōthaiō.” Arō biō bikhōu khulumashōi.
 39 Arō Jishua hōnashōi : “Bisharni thakhōi anō be shōnsharao
 phōibai, khanaphra nunai badi, arō nugraphra khana janai
 40 badi.” Bijōn thaphanai Pharishaiphōrni shōrba shōrba
 bephōrkhōu khōnananōi bikhōu hōnashōi : “Jōnbō khana
 41 khōma?” Jishua bishōrkhōu hōnashōi : “Nōnshōrō khana
 jabla, nōnshōrō phap’ janai nōnā môn. Bobekhani nōnshōrō
 da hōnō : Jōnō nuyō. Bini khainō nōnshōrni phaba thayō.”

Gōthahao thannai dor

10 Nōnthargōu, nōnthargōu an nōnshōrkhōu hōnō : “Menda-
 phōrni gograyao dorjōn habelabanō bobebajōn gakhōgraya
 2 shikhao arō shegra. Bobekhani dorjōn habgraya menda-

3 phôrnei laokhar. Dor negraya bini thakhôi kheingôn, arô
mendaphra bini raokhâu khônashônô, arô biô gaoni menda-
4 phôrkhâu munkhonanôli lonlanô. Arô gaoni maniphôrkhâu
huonbla, biô biphôrnei shigañao thabaiô, arô mendaphra bini
un un thanphayô, manôna biphôrô bini raokhâu mithigôu.
5 Bobekhani biphôrô malaini un un thanphanai nona, bobekhani
biphôrô biniphrai khargôn, manôna biphôrô malaiphôrnei
6 raokhâu mithia." Be phannaikhâu Jishua bishôrnô' khô-
thayashôi. Bobekhani bishôrô, biô bishôrnô' khôthanai-
7 phôrkhâu mithiakhôiashôi. Bini khainô Jishua hônbaoashôi :
"Nonthargôu, nonthargôu an nônshôrkhâu hônô : Annô
8 mendaphôrnei dora. Anni shigañao phôinai maniphra shi-
khaophôr arô shegraphôr. Bobekhani mendaphra bishôrnei-
9 khâu khônashônakhôiashôi. Annô dora. Shôrba anjôn
habbla, biô bôkhanjagôn, biô habgônbo onkhargônbo arô
10 adar môngôn. Khaonô, shitharnô arô adri khalamnô thakhôi
nonabla shikhaoa phôia. Anô phôibai, bishôrô gôthan arô
ushiglainaikhâu mônnaï badi.

Gaham laokhar

11 Annô gaham laokhara. Gaham laokhara mendaphôrnei tha-
12 khôi gaoni jiukhâu hâyô. Laokhar nonôli phaikhar, menda-
phôrnei bigba nonôlia shikhokhâu phôinai nuhorbla, biô men-
daphôrkhâu nagarlanannanôli kharô, arô shikhaoa biphôrkhâu
13 homnanôli lanô arô lether phether khalamô, manôna biô
14-15 phaikhar arô mendaphôrnei thakhôi gôshô hâa. Annô gaham
laokhara, arô Aphaya ankhâu mithigôu, anbo Aphakhâu
mithigôu badi, anô anniphôrkhâu mithigôu, arô anniphra
ankhâu mithigôu, arô anô anni jiukhâu mendaphôrnei thakhôi
16 hâyô. Arô anha gubun mendaphôr donbaoô, biphôrô be gogra-
yaoni nona, biphôrkhâubo annô linbônô nangôu, arô biphôrô
anni raokhâu khônashongôn, arô phalôshe lo arô shashe lo

17 laokhar jagôn. Bini khainô Aphaya aňkhôu onô, manôna
 18 aňô aňni jiukhôu hâyô, aňô bikhôu laphinnai badi. Raobô
 bikhôu aňniphrai laňa, bobekhani aňnô gaoni gôshô badi
 bikhôu hâyô. Bikhôu hônô aňha bôlô don, bikhôu laphin-
 nôbô aňha bôlô don. Be thônnaikhôu aňô aňni Aphaniphrai
 mônbai.”

Judaiariphôrne gaojlainai

19 Be bathraphôrne thakhôi Judaiariphôrne gejerao gaojlainai
 20 jabaoashôi. Bishôrne gôbaňa hônashôi : “Biô môdai
 gônaň arô bôrô. Nônshôrô manô binikhôu khônashônô?”
 21 Gubunphra hônashôi : “Be bathraphra môdaijôn orjanaini
 noňa. Môdaia khanaphôrne mogonphôrkhôu kheonô hagôu
 khôma?”

Jishua gaokhôu Khristho hônô

22 Obla gôthar nokhôu phôtharnaini phoroba Jerushalemao
 23 jayashôi. Gôjaň bôthôr môn. Arô Jishua gôthar noao,
 24 Shalomonni khamshaliao thabaiglaňdôn môn. Obla Judai-
 ariphra Jishukhôu beňkhonnanôi bikhôu hônashôi : “Nônô
 beshe gôbao jônne jiukhôu gôdao shôrao khalamô? Nônô
 25 Khristho bla, jônno’ thalayôinô khôtha!” Jishua bishôr-
 khôu buňphinashôi : “Aň nônshôrkhôu buňbai, bobekhani
 nônshôrô phôthaia. Aň aňni Aphan muňôi maonai haba-
 26 phra aňni thakhôi shakhi hâyô. Bobekhani nônshôrô phô-
 27 thaia, manôna nônshôrô aňni mendaphôrne noňa. Aňni
 mendaphra aňni raokhôu khônashônô, arô aňô biphôrkhôu
 28 mithigôu, arô biphôro aňni un un thaňphayô, arô aňô
 biphôrnô’ jôbnô gôioi gôthanikhôu hâyô, arô biphôro jôbthara
 jashe hophainai noňa, arô raobô biphôrkhôu aňni akhaini-
 29 phrai shenanôi laňnai noňa. Biphôrkhôu aňnô’ hônai Aphaya

boinibô khurôi dershin, arô raobô Aphani akhainiphrai she-
 30-31 nanôilañnô haya. Anô arô Aphaya jônô mônshê.” Judai-
 ariphra bikhôu khubôitharnô thakhôi onthaiphôr dikhañ-
 32 baoashôi. Jishua bishôrkhôu bunphinashôi : “An nônshôrnô’
 Aphaniphrai gôbañ môjañ habaphôrkhôu dînthibai. Bi-
 phôrnî bobekhani thakhôi nônshôrnô ankhôu onthaijôn khu-
 33 bôitharnô?” Judaiariphra bikhôu bunphinashôi : “Jônô
 nônkhôu môjañ habani thakhôi onthaijôn khubôitharnô
 hasthaia, bobekhani bashinaini thakhôi, arô nônô manshi
 34 jananôibô gaokhôu Ishôr khalamnai khai shô’.” Jishua
 bishôrkhôu bunphinashôi : “Nônshôrnî ayenao lirjayakhôi
 35 khôma : Anô hônbai : Nônshôrnô Ishôrpôr. Biô Ishôrnî
 bathra mônnaï manshiphôrkhôu Ishôrpôr hônbla,—arô
 36 gôthar lirmaia dangarjanô haya,— anô Ishôrnî bisha hôua
 hônnanôi, buñnai khai, nônshôrnô Aphajôn phôtharjanai
 arô shônsharao thônhorjanaikhôu Ishôrkhôu bashigra hônô ?
 37 Anô añni Aphani habaphôrkhôu maoabla, nônshôrnô ankhôu
 38 daphôthai ! Bobekhani anô maoô bla, ankhôu phôthaia-
 blabô habaphôrnî thakhôi phôthai, Aphaya añniao, añbô
 Aphaniao hônnanôi, nônshôrnô mithinô arô rônnô hanai badi.”
 39 Bini khainô bishôrnô bikhôu homnô hasthaibaoashôi, bobekhani
 biô bishôrnî akhainiphrai onkharlañashôi.

Jordan barôi’

40 Biô Jordan barôi’ Johon shigañao bapthishma hônai jai-
 41 gayao onkharlañbaonanôi biao thayashôi. Arô gôbañ biniao
 thañnanôi hônashôi : “Jhona munbô hañkhô maoakhôi,
 bobekhani bini thakhôi Johon hônnaï mania noñgôu môn.”
 42 Arô gôbañ biao bikhôu phôthaiashôi.

Lasharkhôu phôthannai

11 Shashe jobra don môn, biô Mariam arô bini bibo
 2 Marthani gami Bethaniani Lashar môn. Phôrbukhôu

môdômgra phunnaijôn phunnai arô gaoni khanaijôn bini
 athinphôrkhou hugarnai bi Mariamni bida phonbaia jobra
 3 jadôn môn. Obla bini bibo binanaophra Jishuniao thônhor-
 nanôi hônashôi : “Ô Phôrbu, nai, nônjôn onjagraya jobra
 4 jadôn.” Jishua khônananôi hônashôi : “Bi jobra janaia
 thoinaini thakhôi noña, bobekhani Ishôrkhou shomaihônaini
 thakhôi shô’, Ishôrni bisha hâuaya bijôn shomaihôjanai
 5 badi.” Arô Jishua Martha arô bini binanao arô Lasharkhou
 6 onnai môn. Biô jobra jadôn hônnanôi, Jishua khônabla,
 7 biô gaoni thanai jaigayaonô shannôi thabaoashôi. Bini unao
 biô gaoni shôlôngraphôrkhou hônashôi : “Thu jôn Judaiao
 8 thanbaodôni !” Shôlôngraphra bikhôu hônashôi : “Ô guru,
 Judaiairiphra dabôrsheni shigañao nônkhôu onthaijôn khu-
 9 bôitharnô hasthaibai, arô nôñô biao thanbaonô?” Jishua
 bunphinashôi : “Shansheni mugaphôr khaoshe muganôi
 noña khôma? Shôrba shanao thabaibla, biô shôudora,
 10 manôna biô be shônsharni shrañkhôu nuyô. Bobekhani
 shôrba horao thabaibla, biô shôudorô, manôna biniao shrañ
 11 gôia.” Bephôrkhou hônaini unao biô bishôrkhou hônashôi :
 “Jônni phishigi Lashara undulañbai, bobekhani
 12 añô bikhôu phôjakhañnô thannôshôi.” Obla shôlôngraphra
 bikhôu hônashôi : “Ô Phôrbu, biô undulañdôn bla, biô gagôn.”
 13 Jishua bini thoinaini thakhôi buñdôn môn. Bobekhani
 bishôrô shanashôi, biô undulañnaini jirainaini thakhôi buñdôn
 14 hônnanôi. Obla Jishua bishôrkhou thalayôinô hônashôi :
 15 “Lashara thôibai, arô añô biao gôioi khai, añ nônshôrni thakhôi
 ronjayô, nônshôrô phôthainai badi. Bobekhani thu jôn bini-
 16 ao thañdôni !” Obla jaoja hônjanai Thomasha gaoni lôgô
 shôlôngraphôrkhou hônashôi : “Thu jônbo thañdôni, jônô
 17 bijôn thôiphânô hanai badi !” Jishua shohôibla, biô mithinô
 mônashôi, Lashara gôthôi hakhorao shanbrôi phuthujakhabai
 18 hônnanôi. Bethaniaya Jerushalemni khathi, sheoanôi shô’

19 gôjan môn. Judaïariphôrne gôbaña bishôrkhou bida phon-
 baini thakhôi banjainô thakhôi Martha arô Mariamniao
 20 thanôn môn. Jishua phoigôu hōnnanô, Marthaya khōnabla,
 biô bikhôu lôgô lanô thanashôi. Bobekhani Mariama noao
 21 jonanô thayashôi. Obla Marthaya Jishukhou hōnashôi :
 “Ô Phôrbu, nōnô beao don môn bla, aṇni bida phonbaia thoi-
 22 nai noña môn. Bobekhani dabô aṇ mithigôu, nōn Ishôrniao
 23 binai manikhôu Ishôra nōnnô’ hōgôn hōnnanô.” Jishua
 bikhôu hōnashôi : “Nōnni bida phonbaia shikhaṇphingôn.”
 24 Marthaya bikhôu hōnashôi : “Aṇ mithigôu, biô shikhaṇ-
 25 phinnaiao, jōbnai shanao shikhaṇphingôn hōnnanô.” Jishua
 bikhôu hōnashôi : “Aṇnô shikhaṇphinnai arô gôthaña. Aṇ-
 26 khôu phôthaigraya thōiblabô gôthanô thagôn, arô gôthanô
 thagra arô aṇkhôu phôthaigra shaphrômbô jôbthara jashe
 27 thôitharnai noña. Nōnô bikhôu phôthaiô?” Biô bikhôu
 hōnashôi : “Ôu, Phôrbu, aṇô phôthaiô, nōnô Khristho,
 28 Ishôrne bisha hôua, shōnsharao phoigōnanô hōnnanô.” Arô
 bikhôu buṇnanô biô thanṇanô gaoni binanao Mariamkhôu
 shrôthôi’ linnanô hōnashôi : “Phôrôngraya shophôibai, arô
 29 biô nōnkhôu līnhordônô !” Biô bikhôu khōnamarnô shikhaṇ-
 30 nanô biniao thanashôi. Jishua gamiao shohôithoakhôi
 môn, bobekhani biô Martha bikhôu lôgô lanai jaigayao oblabô
 31 don môn. Bijôn noao lôgôshe thanai arô bikhôu banjainai
 Judaïariphra Mariamkhôu gôkhrôi shikhaṇnanô oṇkhar-
 laṇnai nubla, bishôrô bini un un thanphayashôi, bishôrô
 nonashôi, biô gôthôi hakhorao biao gabnô thakhôi thanôn
 32 hōnnanô. Mariama Jishu thanaiao shohôibla, biô bikhôu
 nunanô bini athinphôr jinao gugrubnanô bikhôu hōnashôi :
 “Ô Phôrbu, nōnô beao don môn bla, aṇni bida phonbaia
 33 thōinai noña môn.” Jishua bikhôu gabnai arô bijôn lôgôshe
 phōinai Judaïariphôrkhou gabnai nubla, biô jiua nernanô
 34 gaokhou phôjōnkhaṇnanô hōnashôi : “Nōnshôrô bikhôu
 bôuha dōnkhô?” Bishôrô bikhôu hōnashôi : “Ô Phôrbu,

- 35-36 phôi, naiphôi!" Jishua gabashôi. Obla Judaiariphra hônashôi: "Nai, biô bikhôu 'beshegrap' onnai môn!"
- 37 Bobekhani bishôrni shôrba shôrba hônashôi: "Khanani mogonphôrkhôu kheograya khalainô hayakhôi môn khôma,
- 38 bibô thoinô nanlia môn hônnanôi?" Obla Jishua gaoniao nerbaonanôi gôthôi hakhoraô thañashôi. Biô dondor môn, arô bini shigañao onthai thaishe phuthujanai don môn.
- 39 Jishua hônashôi: "Nônshôrô onthaikhôu bôkhargardô!" Gôthôini bibo binanao Marthaya bikhôu hônashôi: "Ô Phôrbu, biô mônamkhabai. Manôna biô shanbrôishôi."
- 40 Jishua bikhôu hônashôi: "An nônkhôu hônakhôi khôma, nônô phôthaibla, nônô Ishôrni shomainaikhôu nugôn hônna-
- 41 nôi?" Obla bishôrô onthaikhôu bôkharashôi. Arô Jishua mogonphôrkhôu shayao đikhañnanôi hônashôi: "Ô Apha, nôn añnikhôu khônashonnai khai, an nônkhôu hambai hônô.
- 42 An mithidôn môn, nônô lagarbô añnikhôu khônashonô hônnanôi. Bobekhani añô goshoñgdiñnai daphani thakhôi bikhôu hônbai, nônô añkhôu thônhorbai hônnanôi,
- 43 bishôrô phôthainai badi." Arô bikhôu buñnanôi biô gedert
- 44 raojôn gabjriashôi: "Ô Lashar, beao onkharbô!" Obla gôthôia onkharashôi, bini athiñphôr añô aikhaiphra phobnaini hiphôrjôn phanphobjadôn môn, arô bini môkhaña phalijôn khaphobjadôn môn. Jishua bishôrkhôu hônashôi: "Bikhôu
- 45 kheonanôi thañnô hôđô!" Obla Mariamniao thañnai arô Jishuni khalamnaikhôu nunai Judaiariphôrni gôbaña bikhôu
- 46 phôthaiashôi. Bobekhani bishôrni shôrba shôrba Phari-shaiphôrniao thañnanôi Jishuni maonaikhôu bishôrnô khôthayashôi.

Jishukhôu shitharnô thakhôi đôuri gederni shanjlainai

- 47 Obla đôuri gederphôr arô Pharishaiphra pharia loriaphôrni jo janaikhôu linthumnanôi hônashôi: "Jônô ma khalamnô?"

48 Manôna be manshia gôban hañkhôphôrkhou maoô, jônô
 bikhôu bebadinô maonô hâyô bla, boibô bikhôu phôthaigôn,
 arô Romariphra phôinanô jônni hadort arô jônni hadorni
 49 manshiphôrkhou shenanô laigôn.” Bobekhani bishôrni
 shashe, Khaiaphash bi bôshôrni dôuri geder bishôrkhou
 50 hônashôi : “Nônshôrô munbô mithia, arô nônshôrô shana,
 hadorni manshiphôrni thakhôi shashe manshini thôinaia
 hadorni manshiphôrni adri janaini khurôi nônshôrha hamshin
 51 hônnanôi?” Biô bikhôu gaoni bôlôjôn hônakhôi, bobekhani
 bi bôshôrni dôuri gedert jananoi biô nabi badi hônashôi, Jishua
 52 hadorni manshiphôrni thakhôi thônôshôi môn, arô hadorni
 manshiphôrni thakhôi lo noia, bobekhani Ishôrni lether
 phether janai bishaphôrkhou dabsheonô phuthumnô thakhôi
 53 shô’ hônnanôi. Bini khainô bishôrô bikhôu shitharnô tha-
 54 khôi bi shanniphrai shanjlaishôi. Bini khainô Jishua
 Judaiariphôrni gejer ao didayôi’ thabaigdinbaoakhôishôi,
 bobekhani biô biniphrai phôtharni khathini dabsheao,
 Ephraim hônjanai nôgôrao thañnanôi gaoni shôlôngraphôrjôn
 55 biao thahôiashôi. Bobekhani Judaiariphôrni Phaskhaya
 khathishôi môn, arô gôban gao gaokhou phôtharnô thakhôi
 Phaskhani shigañao gamiphôrniphrai Jerushalemao gakhô-
 56 lanashôi. Obla bishôrô Jishukhou naigirbaoashôi, arô gôthar
 noao goshoñnanôi bishôrô gaojôn gao hônjlaishôi : “Nôn-
 57 shôrô mabôrôi shanô, biô phorobao phôia khôma?” Bobe-
 khani dôuri gederphôr arô Pharishaiphra be thônnaikhôu
 hôbai môn, biô bôuha don hônnanôi, shôrba mithigôu bla,
 biô bikhôu dínthinô nañgôu, bishôrô bikhôu homnô hanai
 badi.

Mariamni Jishukhou phunnai

12 Jishua Phaskhani shandoni shigañao Bethaniayao thañ-
 shôi, biao Jishujôn gôthôiphôrniphrai shikhañphinhôjanai

- 2 Lashara don môn. Obla bishôrô biao bini thakhôi môna-
 bilini bosh khalamashôi, arô Marthaya dao dao khalaiashôi,
 bobekhani Lashara bijôn unduglemphagraphôrni shashe môn.
- 3 Obla Mariama phônôi dam gosha nongôu Nardush môdôm-
 gra phunnaikhôu lañnanôi Jishuni athiñphôrkhôu phunnanôi
 gaoni khanaijôn bini athiñphôrkhôu hugarashôi. Arô noa
- 4 môdômgra phunnaini môdômnaijôn buñphobashôi. Iskha-
 rioth Judash, bini shôlôngraphôrni shashe, bikhôu gothainô-
 5 shôia hônashôi : “Be môdômgra phunnaia manô denar
 jôuthamjôn phanjananôi haoriaphôrnô’ hôjayakhôi?”
- 6 Bobekhani biô haoriaphôrni thakhôi jingashinai khai bikhôu
 buñakhôi, bobekhani biô shikhao môn, arô thakha shiphia
 biha thanai khai, biô biao dônjanaiphôrkhôu lakhmanai
 7 khai shô’. Obla Jishua hônashôi : “Hinjaokhôu thanô
 hô, biô bikhôu aini phobjanaini shan shim aothainô hanai
 8 badi ! Manôna haoriaphra lagarbô nônshôrjôn lôgôshe don,
 bobekhani anô lagarbô nônshôrha gôia.”

Jishukhôu shitharnô thakhôi shanjlainai

- 9 Obla Judaiariphôrni gedert daphaya, biô biao don hônnanôi
 mithinô mônashôi, arô bishôrô Jishuni thakhôi lo phôiakhôi,
 bobekhani gôthôiphôrniphrai bijôn shikhañphinhôjanai La-
 10 sharkhôubô nainô thakhôi shô’. Bobekhani douri gederphra
 11 Lasharkhôubô shitharnô thakhôi shanjlaiashôi, manôna
 Judaiariphôrni gôbana bini thakhôi thanôi’ thanôi’ Jishukhôu
 phôthaiashôi.

Jishuni Jerushalemao habnai

- 12 Nokha nainanôi phorobao thanai gedert daphaya Jishukhôu
 13 Jerushalemao phôigôu hônnanôi khônabla, bishôrô khijur
 gañkhoñphôrkhôu lananôi bijôn lôgô lanô onkharlañnanôi
 gabjriashôi : “Hoshanna, Phôrbuni muñôi phôinai ! Ishraelni

14 rajayanô bôr hôjathôn !" Arô Jishua gembu gorai bisha-
 khôu mônnanôî bini shayao gakhôashôî, lirjaya' môn badi :
 15 "Dagi, ô Shionni bishajô, nai, nônni rajaya gembu gorai
 16 bishani shayao gakhônânôî phôigôu !" Bini shôlôngraphra
 bephôrkhôu mithigrôakhôî môn, bobekhani Jishua shomai-
 hôjabla, bephôrô bini thakhôî lirjanai don môn, arô bishôrô
 bini thakhôî bephôrkhôu khalamdôn môn hônnanôî, bishôrô
 17 gôshôkhanashôî. Obla Lasharkhôu gôthôî hakhorniphrai
 linonnaiao arô bikhôu gôthôiphôrniphrai shikhanphinhônaiao
 18 bijôn thaphanai daphaya shakhi hôashôî. Bini khainô biô
 be hanhokhôu maodôn hônnanôî, bishôrô khônânô mônnaï
 19 khai, daphayabô lôgô lahôîashôî. Obla Pharishaiphra gao-
 jôn gao hônjlaiashôî : "Nônshôrô nuyô, nônshôrô munbô
 maonô haya hônnanôî. Nai, shônshar mania bini un un thanô."

Jishu arô Grikphôr. Gaoni thôînai arô shomainaini thakhôî

20 Phorobao Ishôrkhôu khulumnô gakhôgraphôrnî shôrba shôrba
 21 Grikphôr môn. Bishôrô Galilni Bethshaidani Philibniao
 thannanôî biniao khaolainanôî hônashôî : "Ô apha, jônô Ji-
 22 shukhôu nainô gôshô jayô." Philiba thannanôî Andreashnô'
 khôthayashôî. Andreash arô Philiba thannanôî Jishunô'
 23 khôthayashôî. Obla Jishua bunphinnanôî bishôrkhôu hônashôî :
 "Manshini bisha hôuani shomaihôjanaini mugaya
 24 jakhabai. Nonthargôu, nonthargôu an nônshôrkhôu hônô :
 "Gomni begora hayao gôglôinanôî thôîabla, biô hashinôî
 25 thayô. Bobekhani thôîbla, biô gôban phithai thaiô. Gaoni
 jiukhôu ongraya bikhôu khômagon, arô gaoni jiukhôu be
 shônsharao mugôigraya bikhôu jôbnô gôîôi gôthanî thakhôî
 26 aothaigôn. Shôrba ankhôu dao dao khalaiô bla, biô anî
 un un phôithôn, arô an thagônaonô anî dao dao khalaignayabô
 thagôn. Shôrba ankhôu dao dao khalaiô bla, Aphaya binô'
 27 man hôgôn. Anî jiua danô ushao badao jabai, arô an ma

28 hōnnô? Ô Apha, aṅkhôu be mughaniphrai bôkhañ! Oblabô
aṅ bini thakhôî be mugayao phôibai. Ô Apha, nōñni mun-
khôu shomaihô!" Obla nokhrañniphrai phoñshe rao jaya-
shôî: "Aṅ shomaihôbaibô shomaihôbaogônbo."

Hadorni manshiphōrnô' jōbnai khôthanai

29 Obla goshonñai arô khônashonñai daphaya hōnashôî: "Khô-
rômbai." Gubunphra hōnashôî: "Shashe arpho bijôn rai-
30 jlaibai." Jishua buñphinnanôî hōnashôî: "Be raoa aṅni
31 thakhôî jayakhôî bobekhani nōñshôrni thakhôî shô'. Danô
be shonsharni bishara. Danô be shonsharni gôraya garon-
32 jagôn. Arô aṅô haniphrai dikhajabla, aṅ boikhôubô aṅniao
33 bôgôn." Biô bobe thōinaijôn thōinôshôî môn dīnthinô thakhôî,
34 biô bikhôu hōnashôî. Obla daphaya bikhôu buñphinashôî:
"Jônô ayenniphrai khōnabai, Khristhoa jôbthara jashe thagôn
hōnnanôî, arô nōñô mabôrôî buñô, Manshini bisha hōuaya
dikhanjanô naṅgôn hōnnanôî?" Be Manshini bisha hōuaya
35 shôr?" Obla Jishua bishôrkhôu hōnashôî: "Shraña dabôr-
36 she nōñshôrni gejerar dōnbaoô. Nōñshôrha shrañ thashandi
thabaidô, khômshia nōñshôrkhôu homphnanôî badi! Arô
khômshiao thabaigraya bôuha thañô, biô bikhôu mithia.
Nōñshôrha shrañ thashandi shrañkhôu phôthaidô, nōñshôrô
shrañni bishaphôr janai badi!" Bephôrkhôu buñnanôî Jishua
37 thañnanôî bishôrniphrai khakhmayashôî. Bobekhani biô
bishôrni shigañao eshebañ hañkhôphôr maoblabô, bishôrô
38 bikhôu phôthaiakhôî, Jeshai nabini bejadi hōnnai bathraya
japhuñnai badi: "Ô Phôrbu, jôñniao khōnanô mônnaikhôu
39 shôr phôthaikhô, arô Phôrbuni akhanthia shôrniao nujakhô?"
40 Bini khainô bishôrô phôthainô hayakhôî, manôna Jeshai
hōnbaodôn môn: "Biô bishôrni mogonphôrkhôu khana
khalambai, arô biô bishôrni gôshôkhôu phôrabai, bishôrô
mogonphôrjôn nuyôî badi arô gôshôjôn mithinanôî gôshô

phidinphinôi badi, an bishôrkhôu shôkhagôn hōnnanôi.”
 41 Jeshaiā bini shomainaikhôu nunanôi bini thakhôi buñnai
 42 khai, bephôrkhôu hōndôn môn. Oblabô gôraphôrnibô gôbaña
 bikhôu phôthaiashôi, bobekhāni Pharishaiphôrni thakhôi
 bishôrô shiman layakhôishôi, bishôrô khulumgra noniphrai
 43 huonjayôi badi. Manôna bishôrô Ishôrni bakhnainaini khu-
 44 rôibô manshiphôrni bakhnainaikhôu hamjashinnai môn. Bobe-
 khāni Jishua gabjrinanôi hōnashôi : “Ankhôu phôthaigraya
 ankhôu phôthaia, bobekhāni ankhôu thōnhorgrakhôunô.
 45-46 Arô ankhôu nugraya ankhôu thōnhorgrakhôunô nuyô. Anô
 shrañ badi shōnsharao phôibai, ankhôu phôthaigra sha-
 47 phrômbô khômshiao thayôi badi. Arô shôrba anñi bathra-
 phôrkhôu khōnashōnnanôi maniabla, anô bikhôu bishar
 khalaia. Manôna anô shōnsharkhôu bishar khalaianô phôia-
 48 khôi bobekhāni shōnsharkhôu bôkhañnô thakhôi shô’. An-
 khôu ergargra arô anñi bathraphôrkhôu layôihā gaokhôu bishar
 khalaigra don. An buñnai bathraya bikhôu jôbnai shanao
 49 bishar khalaigôn. Manôna an gaoni bôlôjôn bunakhôi, bobek-
 khāni ankhôu thōnhornai Aphaya gaonô ankhôu thōnbai,
 50 an ma buñgôn arô ma hōngôn hōnnanôi. Arô anô mithigôu,
 bini thōnnaia jôbnô gôioi gôthañ hōnnanôi. Bini khainô
 Aphaya ankhôu buña’ môn badi, an anñi buñnaikhôu bibadinô
 buñô.

Shôlôngraphôrni athiñphôrkhôu shunai

13 Phaskha phorobni shiganao be shōnsharniphrai Biphā-
 niao thañnô thakhôi bini mugaya jakhabai hōnnanôi,
 Jishua mithibla, biô hayao gaoniphôrkhôu onbōnanôi jôbnai
 2 shim bishôrkhôu onashôi. Arô mônabilini bosh janaiao,
 Môdaia Shimonni bishajla Iskhariothni Judashni gôshôao
 3 shōnanôi hōkhabla, biô bikhôu gothaithôn hōnnanôi, Biphaya
 gashôikhôubô bini akhaiphôrao gothaibai, arô biô Ishôrni-

- phrai onkharbônânôî Ishôrniao thanphinnôshôî hōnnânôî,
- 4 Jishua mithibla, biô boshniphrai shikhanashôî arô shayaoni
hiphôrkhôu dōnnânôî ganshe phalikhôu lanânôî janji khasho-
- 5 ashôî. Biniphrai biô gōnshe dabôrao dôi lokhobnânôî
shôlōngraphôrni athiñphôrkhôu shunô arô bi janji khasho-
- 6 nai phalijôn hugarnô homashôî. Obla biô Shimon Phethor-
niao shohôîashôî. Biô bikhôu hōnashôî : “Ô Phôrbu,
- 7 nōnô añni athiñphôrkhôu shunôshôî?” Jishua bunphinna-
nôî bikhôu hōnashôî : “Añ khalamnaikhôu nōn danô mithia,
bobekhani bephôrni unao nōn bephôrkhôu mithigôn.”
- 8 Phethora bikhôu hōnashôî : “Nōnô jôbthara jashe añni
athiñphôrkhôu shunô mōntharnai nōna.” Jishua bikhôu
bunphinashôî : “Añô nōnkhôu shuabla, nōnha añjôn
- 9 lôgōshe bokhra gōia.” Shimon Phethora bikhôu hōnashôî :
“Ô Phôrbu, añni athiñphôrkhôu lo nōna bobekhani akhai-
- 10 phôrkhôubô khorokhôubô.” Jishua bikhôu hōnashôî :
“Athiñphôrkhôu nagarnânôî dugôigraya shujanô naña,
bobekhani biô gōjōnjôb. Arô nōnshôrô gōjôn bobe-
- 11 khani boibô nōna.” Manôna biô gaokhôu gothaigônkhôu
mithidôn môn. Bini khainô biô hōnashôî : “Nōnshôrô
- 12 boibô gōjôn nōna.” Obla biô bishôrni athiñphôrkhôu
shunanôî gaoni hiphôrkhôu gannânôî unduglemphinnânôî
bishôrkhôu hōnashôî : “Nōnshôrô mithibai, añ nōnshôrni
- 13 thakhôî ma khalamkhô? Nōnshôrô añkhôu phôrōngra
arô Phôrbu hōnnânôî bunô, arô nōnshôrô môjanôî bunô.
- 14 Manôna añ binô. Bini khainô añ Phôrbu arô phôrōngraya
nōnshôrni athiñphôrkhôu shubaibla, nōnshôrô gaojôn gao
- 15 athiñphôrkhôu shujlainô nangôu. Manôna añ nōnshôrnô’
mōnshe aina hôbai, añ nōnshôrni thakhôî khalama’ môn
- 16 badi, nōnshôrbô bebadinô khalamnai badi. Nonthargôu,
nonthargôu añ nōnshôrkhôu hōnô, leña gaoni bigbani khurôi
dershin nōna, thōnhorjanaiabô gaokhôu thōnhorgrani khurôi

17 dershin nona. Nônshôrô bephôrkhôu mithibla, nônshôrô
 18 bephôrkhôu khalamô bla, nônshôrô bôr hôjagra. An nôn-
 shôr boinibô thakhôi buna. An shaikhonaiphôrkhôunô an
 mithigôu. Bobekhani gôthar lirnaia japhuinnô nangôu :
 “Anni shithaokhôu jagra gaoni aphadaodôikhôu anni
 19 shayao dikhanbai.” Daniphras jaya shayao an nônshôrkhôu
 hônkhayô, jabla, nônshôrô phôthainai badi, annô binô hôn-
 20 nanôi. Nonthargôu, nonthargôu an nônshôrkhôu hônô : An
 thônhornaikhôu najaograya ankhôunô najaoô, arô ankhôu
 najaograya ankhôu thônhorgrakhôunô najaoô.”

Gôthaigrani thakhôi khôthagrônai

21 Bephôrkhôu buñnanôi Jishua jiua ushao badao jananôi
 shakhi hônnanôi hônashôi : “Nonthargôu, nonthargôu an nôn-
 22 shôrkhôu hônô : Nônshôrni shashea ankhôu gothaigôn.” Biô
 shôrni thakhôi buñkhô hônnanôi, shôlôngraphra bini thakhôi
 23 gôdao shôrao jananôi gaojôn gao naijaiashôi. Bini shôlôngra-
 phôrni shashea Jishuni bikhayao shônarnanôi unduglemdon
 24 môn, Jishua bikhôu onnai môn. Obla Shimon Phethora bi-
 khôu thikhôn hornanôi bikhôu hônashôi : “Biô shôrni thakhôi
 25 buñdon hônnanôi, shônshai !” Biô bebadinô Jishuni bi-
 khayao shônarnanôi bikhôu hônashôi : “Ô Phôrbu, biô shôr ?”
 26 Obla Jishua buñphinashôi : “An shithao pherlebshekhôu
 shônarnanôi hôgôna binô.” Obla biô shithao pherlebshekhôu
 shônarnanôi lananôi Shimoni bishajla Iskhariothni Judashnô’
 27 hôashôi. Arô shithao pherlebshekhôu mônmaini unao Shô-
 thana biniao habashôi. Obla Jishua bikhôu hônashôi : “Nôn
 28 khalamgônkhôu gôkhrôi khalamdô !” Bobekhani unduglem-
 graphôrni raobô mithiakhôishôi, biô mani thakhôi bikhôu
 29 buñdon môn hônnanôi. Manôna shôrba shôrba shanashôi,
 thakha shiphia Judashniao thanai khai, Jishua bikhôu hôn-
 don : “Boshao jônô’ nangôuphôrkhôu baidô,” nonabla biô

30 haoriphônô' maba hônai badi. Biô shithao pherlebshekhôu labla, biô thabnô onkharlanashôi. Obla hor môn.

Gaoni thakhôi arô onjlainaini thakhôi

31 Biô onkharlanbla, Jishua hônashôi : “Danô Manshini bisha hâuaya shomaihôjabai, arô Ishôra biniao shomaihô-
 32 jabai. Ishôra biniao shomaihôjabai bla, Ishôrabô bikhôu gaoniao shomaihôgôn, arô biô thabnô bikhôu shomaihôgôn.
 33 Ô bishaphôr, dabôrshe an nônshôrjôn lôgôao donbaoô. Nônshôrô ankhôu naigirgôn, arô an Judaiariphôrkhôu hônâ' môn badi, an thaingônao, nônshôrô thaïnô haya, an nônshôr-
 34 khôubô danô bunô. An mônshê gôdan thônnaikhôu nônshônô' hâyô, nônshôrô gaojôn gao onjlaidô, an nônshôrkhôu ona' môn badi, nônshôrbô gaojôn gao onjlaidô hônnanôi.
 35 Nônshôrha gaojôn gao onjlainai donbla, bijônno boibô mithi-
 36 gôn, nônshôrô anni shôlôngraphôr hônnanôi.” Shimon Phethora bikhôu hônashôi : “Ô Phôrbu, nônô bôuha thaïnô ?” Jishua bunphinashôi : “An thaingônao nônô danô anni un un thaïnphanô haya, bobekhani unao nônô anni un un thaingôn.”
 37 Phethora bikhôu hônashôi : “Ô Phôrbu, an manô danô nônini un un thaïnphanô haya? An anni jiukhôu nônini thakhôi hôgôn.”

Phethorni phôlanaikhôu khôthagrônai

38 Jishua bunphinashôi : “Nônô nônini jiukhôu anni thakhôi hôgôn khôma? Nonthargôu, nonthargôu an nônkhôu hônô : “Nônô ankhôu khontham phôlayagôu mani, daojlaya gishir-nai nona.”

Gaoniphôrni thakhôi jaiga tham thim khalamnai

14 “Nônshôrni gôshôa ushao badao dajathôn ! Ishôrkhôu
 2 phôthai, ankhôubô phôthai ! Anni Aphani noao gôban thagra

- jaigaphôr don. Gôiabla, an nônshôrnô' khôthagôu môn.
- 3 Manôna an nônshôrnî thakhôi jaiga tham thim khalamnô thañô. Arô anô thannanôi nônshôrnî thakhôi jaiga tham thim khalambla, anô phôiiphinnanôi nônshôrkhôu ainniao lanphagôn, an thanaiaonô nônshôrbô thanai badi.
- 4 Arô an thangônao, nônshôrô lamakhôu mithigôu."

Noŋgôu lama

- 5 Thomasha bikhôu hônashôi : "Ô Phôrbu, nôn bôuha thañô, jôn mithia. Obla jônô mabôrôi lamakhôu mithinô?"
- 6 Jishua bikhôu hônashôi : "Añnô lama arô noŋgôu arô gôthaña.
- 7 Añjôn nonabla raobô Biphaniao shohôia. Nônshôrô ankhôu mithigôu mônbla, nônshôrô anni Aphakhôubô mithigôu môn. Daniphrai nônshôrô bikhôu mithigôu arô nubai."

Jishua Biphajôn mônshê

- 8 Philiba bikhôu hônashôi : "Ô Phôrbu, Biphakhôu jônñô' dînthi, binô jônha thôgôu." Jishua bikhôu hônashôi : "Ô Philip', eshe gôbao an nônshôrjôn lôgôao don, arô nôn ankhôu mithia? Ankhôu nugraya Biphakhôubô nubai.
- 10 Nônô mabôrôi hônô : Biphakhôu jônñô' dînthi? Nônô phôthaia, anô Aphaniao, arô Aphaya anniao don hônnanôi? An nônshôrnô' buñnai bathraphôrkhôu anô gaoni bôlôjôn buña. Bobekhani Aphaya anniao thananôi gaoni habaphôr-
- 11 khôu maoô. Nônshôrô ankhôu phôthai, anô Aphaniao, arô Aphaya anniao don hônnanôi. Nonabla bi habaphôrni
- 12 thakhôi nônshôrô phôthai! Nonthargôu, nonthargôu an nônshôrkhôu hônô : Ankhôu phôthaigraya, an maonai habaphôrkhôu bibô maogôn, arô biô biphôrni khurôi der-shinphôrkhôu maogôn, manôna anô Aphaniao thannôshôi.
- 13 Arô nônshôr anni muñôi binai manikhôu anô khalamgôn,
- 14 Biphaya Bisha hôuaniao shomaihôjanai badi. Nônshôrô

- 15 ańniao ańni muńôi maba bibla, ań khalamgôn. Nônshôrô
 ańkhôu onô bla, nônshôrô ańni thônnaiphôrkhôu manigôn.
- 16-17 Arô ańô Aphaniao bigôn, arô biô nônshôrnô' gubun bansho-
 gra be jabai nongôuni Jiukhôu hôgôn, biô jôbthara jashe nôn-
 shôrjôn lôgôao thanai badi, shônshara bikhôu najaonô haya,
 manôna biô bikhôu nua mithiabô. Bobekhani nônshôrô
 bikhôu mithigôu, manôna biô nônshôrjôn thayô arô nônshôr-
 18 niao thagôn. Ańô nônshôrkhôu maoriaphôr badi nagar-
 19 lańnai nońa, ańô nônshôrniao phôiigôn. Arbao dandisheni unao.
 shônshara ańkhôu nubaonai nońa, bobekhani nônshôrô
 ańkhôu nugôn, manôna ań gôthanôinô don, nônshôrbô gô-
 20 thanôinô thagôn. Bi shanao nônshôrô mithigôn, ań ańni
 Aphaniao, nônshôrô ańniao arô ańbô nônshôrniao don hôn-
 21 nanôi. Ańni thônnaiphôrkhôu mônnanôi biphôrkhôu mani-
 graya ańkhôu onô, arô ańkhôu ongraya ańni Aphajôn onjagôn,
 arô ańô bikhôu ongôn arô gaokhôu bini shigańao nujahôgôn."
- 22 Judasha—Iskhariothni nońa—bikhôu hônashôi : "Ô Phôrbu,
 mabôrôi jakhô, nônô jônni shigańao gaokhôu nujahôgôn
 23 arô shônsharni shigańao nońa hônnanôi?" Jishua buń-
 phinnanôi bikhôu hônashôi : "Shôrba ańkhôu onô bla, biô
 ańni bathrakhôu manigôn, arô ańni Aphaya bikhôu ongôn,
 arô jônô biniao thannanôi biniao thaphlaigôn.
- 24 Ańkhôu onôia ańni bathraphôrkhôu mania. Arô nônshôr
 khônanai bathraya ańni nońa bobekhani ańkhôu thônhornai
 25 Aphani shô'. Ań nônshôrniao thanaiaonô ańô nônshôrnô'
 26 bephôrkhôu khôthabai. Bobekhani Aphaya ańni muńôi
 banshogra, Gôthar Jiukhôu thônhorgôn, biô gashôikhôubô
 nônshôrnô' phôrôngôn, arô ań nônshôrnô' hónnai maniphôr-
 27 khôu. nônshôrkhôu gôshôkhanhôngôn. Gôjônnaikhôu ań
 nônshôrnô' galańô, ańni gôjônnaikhôu ań nônshôrnô' hâyô.
 Shônshara hâyô badi ań nônshôrnô' hũa. Nônshôrnî gôshũa
 28 ushũa badao dajathôn, gikhobô dajathôn ! Nônshôrô

khônabai, an nônshôrkhou buñbai : Anô thañnanôi nônshô-
 niao phôiphingôn. Nônshôrô ankhôu onô bla, anô Aphaniao
 thañnôshôi khai, nônshôrô ronjagôu môn, manôna Aphaya
 29 anni khurôi dershin. Arô da jaya shayaonô an nônshôr-
 30 khôu buñbai, jabla, nônshôrô phôthainai badi. Anô nôn-
 shôrjôn bimainô raijlaibaonai nona, manôna shônsharni
 31 gôraya phôigôu, arô biha anniao munbô gôia. Bobekhani
 anô Aphakhôu onô, arô Aphaya ankhôu thôna' môn badi,
 an bebadinô khalamô hônñanôi, shônshara mithinai badi,
 nônshôrô shikhan, jônô beniphrai thañdôni !”

Drakha bôndôn arô dalaiphôr

15 “Annô nongôu drakha bôndôn, arô anni Aphaya maogra.
 2 Biô anniao phithai thaiôi dalaiphôrômkhêubô bôkharô,
 arô biô phithai thaigra dalaiphôrômkhêubô phôshabô, biô
 3 phithai thaishinnai badi. Nônshôrô an nônshôrnô' hônñai
 4 bathrajôn phôshabkhajabai. Nônshôrô anniao tha, obla
 anbô nônshôrniao thagôn. Dalaia drakha bôndôniao thaya-
 bla gaonô phithai thainô haya badi, nônshôrbô anniao thaya-
 5 bla bebadinô haya. Annô drakha bôndôn, nônshôrô dalai-
 phôr. Shôrba anniao arô an biniao thabla, biô gôban phithai
 thaiô, manôna an nonabla, nônshôrô munbô khalamnô haya.
 6 Shôrba anniao thayabla, biô dalai badi garonjananôi ranlanô,
 arô bishôrô biphôrkhou phuthumnanôi orao garô, arô biô
 7 khamô. Nônshôrô anniao thayô bla, arô anni bathraphra
 nônshôrniao thayô bla, nônshôr gôshô janai manikhôu bi',
 8 arô nônshôrha jagôn. Nônshôr gôban phithai thainai-
 jônô anni Aphaya shomaihôjabai, arô nônshôrô anni shô-
 lôngraphôr jagôn.

Onjlainaini thakhôi

9 Aphaya ankhôu ona' môn badi, anbô nônshôrkhou onbai.
 10 Nônshôrô anni onnaiiao thaphlaidô ! Nônshôrô anni thônñai-

phôrkhou manio bla, anô anni Aphani thonnaiphôrkhou
 maniyôi' maniyôi' bini onnaiao thaphlaiô badi, nônshôrô
 11 anni onnaiao thaphlaigôn. Bephôrkhou an nônshôrnô'
 hônbai, anni ronjanaia nônshôrniao thanai badi, arô nônshôrni
 12 ronjanaia japhuñnai badi. Benô anni thônnaï, an nônshôr-
 khou ona' môn badi, nônshôrô gaojôn gao onjlaidô hōnnanôi.
 13 Gaoni phishigiphôrni thakhôi gaoni jiukhou hônaini khurôi
 14 dershin onnai raohabô gôia. Nônshôrô an nônshôrkhou
 15 thônnaï badi khalambla, nônshôrô anni phishigiphôr. An
 nônshôrkhou lenphôr munkhobaolia, manôna lena gaoni
 bigbani maonaikhôu mithia. Bobekhani an nônshôrkhou
 phishigiphôr munkhobai, manôna an anni Aphaniphrai
 16 khōnanai manikhôu anô nônshôrnô' mithihôbai. Nônshôrnô
 ankhôu shaikhoakhôi, bobekhani annô nônshôrkhou shai-
 khobai, arô anô nônshôrkhou phoshonbai, nônshôrô than-
 nanôi phithai thainai badi, arô nônshôrni phithaia thanai
 badi, nônshôr anni munôi Biphanaio binai manikhôu biô
 17 nônshôrnô' hônai badi. An nônshôrnô' bephôrkhou thônô,
 nônshôrô gaojôn gao onjlaidô hōnnanôi.

**Shonsharni mugôinaï, borsha khalamnai arô Gôthar Jiuni
 thakhôi**

18 Shonshara nônshôrkhou mugôio bla, nônshôrô mithi, biô
 19 nônshôrni shigan ankhounô mugôibai hōnnanôi. Nônshôrô
 shonsharni jabla, shonshara gaonikhôu ongôu môn. Bobe-
 khani nônshôrô shonsharni noña, bobekhani anô nônshôr-
 khou shonsharniphrai shaikhobai, bini khainô shonshara
 20 nônshôrkhou mugôio. An nônshôrnô' hōnnai bathrakhôu
 gôshôkhan : Lena gaoni bigbani khurôi dershin noña.
 Bishôrô ankhôu hôshôbai bla, bishôrô nônshôrkhoubô hôshôgôn.
 Bishôrô anni bathrakhôu manibla, bishôrô nônshôrni-
 21 khôubô manigôn. Bobekhani bishôrô ankhôu thōnhorgra-

khôu mithiyôi khai, bishôrô bephôr manikhôu anni munni
 thakhôi nônshôrni shayao khalamgôn. Anô phôinanôi
 22 bishôrkhôu buia môn bla, bishôrha phap' janai noña môn,
 bobekhani danô bishôrni phabni thakhôi bishôrha onla gôia.
 23-24 Ankhôu mugôigraya anni Aphakhôubô mugôio. Gubun
 raobô maoôi habaphôrkhôu an bishôrni gejer ao maoa môn
 bla, bishôrha phap' janai noña môn. Bobekhani bishôrô
 danô bephôrkhôu nubaibô, ankhôubô anni Aphakhôubô
 25 mugôibaibô. Bobekhani bebadinô jayashôi, bishôrô ankhôu
 ôrôinô mugôibai hōnnanôi, bishôrni ayenao lirnai bathraya
 26 japhunnai badi. An Aphaniphrai nônshôrniao thōnhorgôn
 banshogra, Aphaniphrai onkharbônai nongôuni Jiua phôi-
 27 bla, biô anni thakhôi shakhi hōgôn. Bobekhani nônshôrô
 jajennainiphrai anjôn lôgôshe thanai khai, nônshôrbô shakhi
 hōgôn.

16 Bephôrkhôu an nônshôrnô' khôthabai, nônshôrô shou-
 2 kthuyôi badi. Bishôrô nônshôrkhôu khulumgra noni-
 phrai huongôn. Ôu, jagôn mugayao nônshôrkhôu shithargra
 shaphrômbô, biô Ishôrkhôu dao dao khalambai hōnnanôi,
 3 shangôn. Arô bishôrô Biphakhôu ankhôubô mithiyôi khai,
 4 bishôrô bephôrkhôu khalamgôn. Bobekhani bephôrkhôu
 an nônshôrnô' khôthabai, biphôrni mugaya jabla, an nôn-
 shôrnô' bephôrkhôu khôthabai hōnnanôi, nônshôrô gôshô-
 khañnai badi. An nônshôrjôn lôgôao thanai khai, jajennaini-
 phrai anô nônshôrnô' bephôrkhôu khôthayakhôi.

Gôthar Jiuni thakhôi

5 Danô ankhôu thōnhorgraniao an thañnôshôi, arô nônshôrni
 6 raobô anniao shōna : Nônô bôuha thañnô? Bobekhani an be-
 phôrkhôu nônshôrnô' khôthanaï khai, bikha khamnaia nôn-
 7 shôrni gôshôkhôu shôphuñbai. Oblabô anô nongôukhôu
 nônshôrnô' hōnô : An thañnaia nônshôrni thakhôi gaham.

Manôna an thanabla, banshograya nônshôrniao phôitharnai
 noña. Bobekhani an thanabla, an bikhôu nônshôrniao
 8 thônhorgôn. Arô biô phôiabla, biô shônsharkhôn phap,
 9 dhôrôm arô bisharni thakhôi raithithegôn. Phabni thakhôi,
 10 manôna bishôrô ankhôn phôthaia. Dhôrômni thakhôi, manôna
 an Aphaniao thannôshôi, arô nônshôrô ankhôn nubaonai
 11 noña. Bisharni thakhôi, manôna be shônsharni gôraya bishar
 12 khalamjabai. Nônshôrnô' khôthanô anha bimainô donbaoô,
 13 bobekhani nônshôrô dabô shôinô haya. Bobekhani bi nongôuni
 Jiua phôiabla, biô gashônô nongôuao nônshôrkhôn dôiden-
 langôn. Manôna biô gaoni bôlôjôn khôthanai noña, bobekhani
 bi khônanaï manikhôn biô bungôn, arô biô jagônphôrkhôn
 14 nônshôrnô' khôthagôn. Biô ankhôn shomaihôgôn, manôna biô
 15 annikhôn lananôi nônshôrnô' khôthagôn. Aphaha donnai
 maniphra anni. Bini khainô an bunbai, biô annikhôn lananôi
 16 nônshôrnô' khôthagôn hōnnanôi. Dandisheni unao nônshôrô
 ankhôn nubaonai noña, arô dandishebaoni unao nônshôrô an-
 17 khôn nugôn." Bini khainô bini shôlôngraphôrnî khaipha gaojôn
 gao hōnjlaiashôi : "Biô jônkhôn ma hōnkhô : Dandisheni
 unao nônshôrô ankhôn nunai noña, arô dandishebaoni unao
 nônshôrô ankhôn nugôn? Arô an Aphaniao thannôshôi
 18 hōnnanôi?" Bini khainô bishôrô hōnashôi : "Dandishe
 hōnnanôi biô ma bunkhô? Biô ma hōnô, jôn mithia."
 19 Jishua mithiashôi, bishôrô biniao shōnnô gôshô jadôn
 môn hōnnanôi, arô biô bishôrkhôn hōnashôi : "Dandi-
 sheni unao nônshôrô ankhôn nunai noña, arô dandishebaoni
 unao nônshôrô ankhôn nugôn hōnnanôi, bini thakhôi nôn-
 20 shôrô gaojôn gao shanj laidôn na ma? Nonthargôu, non-
 thargôu an nônshôrkhôn hōnô : Nônshôrô gabgôn arô gab-
 khraogôn, bobekhani shônshara rōnjagôn. Nônshôrha bikha
 khamgôn, bobekhani nônshôrnî bikha khamnaia rōnjanai
 21 jashlaigôn. Hinjaoa shariô bla, bini mugaya janai
 khai, biha bikha khamô. Bobekhani biô gothokhôn sha-

- rikhanô bla, shonsharao shashe manshi sharijanaini ron-
 janaijônô biô gaoni nashoijanaikhôu gôshôkhanbaoa.
- 22 Nônshôrhô danô bikha khamdôn. Bobekhani an nôn-
 shôrkhou nubaogôn, arô nônshôrni gôshôa ronjagôn, arô
 raobô nônshôrni ronjanaikhôu nônshôrniphrai lannai noña.
- 23 Bi shanao nônshôrô anniao munbô shônnaï noña. Non-
 thargôu, nonthargôu, an nônshôrkhou hônô : Nônshôrô
 Aphaniao maba bibla, biô anni munôi nônshôrnô' hôgôn.
- 24 Da shim nônshôrô anni munôi munbô biakhôi. Nônshôrô bi',
 obla nônshôrô môngôn, nônshôrni ronjanaia japhunnai badi.
- 25 Bephôrkhou an phannaiphôrjôn nônshôrnô' khôthabai.
 Jagôn mugayao an phannaiphôrjôn nônshôrnô' khôthabaonai
 noña, bobekhani an Aphanikhôu nônshôrnô' thalayôinô
- 26 mithihôgôn. Bi shanao nônshôrô anni munôi bigôn,
 arô anô buña, annô Aphaniao nônshôrni thakhôi bigôn
 hônnanôi. Manôna nônshôr ankhôu onnai khai, arô anô
- 27 Ishôrniphrai onkharbôbai hônnanôi, nônshôr phôthainai khai,
- 28 Aphaya gaonô nônshôrkhou onô. Anô Aphaniphrai onkhar-
 bôbai arô shonsharao phôibai. An shonsharkhou galañ-
- 29 baonanôi Aphaniao thannôshôi." Bini shôlôngraphra hôn-
 shôi : "Nai, nônô danô thalayôinô hônô arô munbô phannai-
- 30 khôu buña. Danô jônô mithibai, nônô gashôikhôubô
 mithigôu, arô shôrba nônnaïo shônô nônô' naña hônnanôi.
 Bijônô jônô phôthaiô, nônô Ishôrniphrai onkharbôba
- 31 hônnanôi." Jishua bishôrkhou bunphinashôi : "Danô nôn-
- 32 shôrô phôthaibai? Nai, mugaya janôshôi arô jakhabai,
 shaphrômbô lether phether jananôi gao gaoniphôrao than-
- 33 gôn arô ankhôu hashinôi galângôn. Oblabô annô hashinôi
 noña, manôna Aphaya anjôn lôgôshe don. Bephôrkhou an
 nônshôrnô' khôthabai, nônshôrha anniao gôjônnaï thanai
 badi. Shonsharao nônshôrha nashoijanaï don. Bobekhani
 nônshôrô gôhô khalam ! Annô shonsharkhou phejenbai."

Dôuri gedert badi Jishuni binai

- 17** Bephôrkhôu buñnanôî Jishua gaoni mogonphôrkhôu nokhrañni thiñôi dikhañnanôî hônashôi : “Ô Apha, mugaya jakhabai. Nônni nônshajlakhôu shomaihô, Bisha hâuaya
2 nônkhôu shomaihônai badi, manôna nônô binô’ bedort manimi shayao bôlô hôbai, nôn binô’ hônai maninô’ biô jôbnô gôiôi
3 gôthanhôu hônai badi. Benô jôbnô gôiôi gôthan, bishôrô nôn shashe lo noñgôu Ishôr arô nônjôn thônhorjanai Jishu
4 Khristhokhôu mithithôn hônnanôî. Nôn ainnô’ maonô hônai habakhôu maojôbñanôî anô nônkhôu hayao shomai-
5 hôbai. Arô danô, ô Apha, shônshar jaya shayaonô anha nônñiao thanai shomainaijôn nônñiao ankhôu shomaihô !
6 Nôn shônsharniphrai ainnô’ hônai manshiphônô’ an nônni munkhôu nujahôbai. Bishôrô nônñinô môn, arô nônô bishôr-
khôu ainnô’ hôbai, arô bishôrô nônni bathrakhôu manibai.
7 Danô bishôrô mithibai, nôn ainnô’ hônai mania nônñiphrainô
8 hônnanôî. Manôna nôn ainnô’ hônai bathraphôrkhôu an bishônô’ hôbai, arô bishôrô lananôî mithibai, an noñgôuôi’
nônñiphrai onkharbôbai hônnanôî, arô bishôrô phôthaibai,
9 nônô ankhôu thônhorbai hônnanôî. Ainnô bishôrni thakhôi biô. Shônsharni thakhôi an bia, bobekhani nôn ainnô’
10 hōnaiphôrni thakhôi shô’, manôna bishôrô nônñinô, arô ainni mania nônñinô, arô nônñia ainninô, arô anô bishôrñiao
11 shomaihôjabai. Ainnô shônsharao thabaoa, bobekhani bishôrô shônsharao, arô anô nônñiao thañnôshôi. Ô Gôthar Apha, nôn ainnô’ hônai nônni munôi bishôrkhôu nephloidô,
12 bishôrô jôn badinô mōnshe janai badi ! An bishôrjôn thashi-
ao, nôn ainnô’ hônai nônni munôi anô bishôrkhôu naiphlainanôî nebôbai, arô hophainaini bishajlaya noñabla bishôrni
13 raobô hophaiakhôi, gôthar linaia japhuñnai badi. Danô an nônñiao thañnôshôi, arô bephôrkhôu an shônsharao buñô, bishôrô ainni roñjanaikhôu gao gaoniao japhuñnai mōnnai

14 badi. Anô bishôrnô' nônni bathrakhôu hôbai, arô anô
 shonsharni noña badi bishôr shonsharni nônni khai, shonshara
 15 bishôrkhôu mugôibai. An bia, nônni bishôrkhôu shonsharni-
 phrai landô, bobekhani nônni bishôrkhôu Gajriniphrai ne-
 16 phlaidô hōnnanôî. Anô shonsharni noña badi, bishôrbô shon-
 17 sharni noña. Bishôrkhôu nongôuao phôthar! Nônni ba-
 18 thraya nongôu. Nônni ankhôu shonsharao thōnhora' môn
 19 badi, anô bishôrkhôu shonsharao thōnhorbai. Arô bishôrnî
 thakhôî an gaokhôu phôtharô, bishôr gaoshôrbô nongôuao
 20 phôtharjanai badi. Bishôrnî thakhôî lo an bia, bobekhani
 bishôrnî bathrajôn ankhôu phôthaigraphôrnî thakhôîbô, bishôr
 21 boibô mōnshe janai badi, nônni Apha anniao, anô nônniao
 badi, bishôrbô jōnniao mōnshe janai badi, shonshara phô-
 22 thainai badi, nônni ankhôu thōnhorbai hōnnanôî. Nônni
 annô' hōnai shomainaikhôu anô bishôrnô' hôbai, jōnnô
 23 mōnshe badi, bishôrbô mōnshe janai badi. Anô bishôr-
 niao nônnô anniao, bishôrbô gurgonanôî mōnshe janai
 badi, shonshara mithinai badi, nônni ankhôu thōnhorbai
 arô ankhôu onbai badi, nônni bishôrkhôu onbai hōnnanôî.
 24 Ô Apha, an gôshô jayô, nônni annô' hōnaiphrabô an thanaiao
 anjôn lôgôao thathôn hōnnanôî, bishôrbô nônni annô' hōnai
 anni shomainaikhôu nunai badi, manôna shonsharkhôu daya
 25 shayaonô nônnô ankhôu onbai. Ô dhôrômia Apha, shonshara
 nônnkhôu mithiakhôî, bobekhani anô nônnkhôu mithibai, bishôr-
 26 bô mithibai, nônnô ankhôu thōnhorbai hōnnanôî. Arô an
 bishôrnô' nônni munkhôu mithihôbai arô mithihôgôn, nônni
 ankhôu onnai onnaia bishôrniao anô bishôrniao thanai badi."

Jishukhôu homnai

18. Bephôrkhôu buñnanôî Jishua gaoni shôlōngraphôrnî
 Khedronni dôikhoñ barôî' onkharlanphayashôî, biao gon-

- 2 she bagan don môn, biô gaonô gaoni shôlôngraphrabô biao
 3 habashôi. Bikhôu gothaigra Judashabô bi jaigakhôu mithigôu
 môn, manôna Jishua gole gole gaoni shôlôngraphôrjôn biao jo
 janaï môn. Obla Judasha daoha nañgraphôrni hanja arô dôuri
 gederphôr arô Pharishaiphôrniphrai thandôiphôrkhôu lananôi
 4 bonjarphôr, jeaoriphôr arô akjuphôrôi' biao thanashôi. Jishua
 gaoni shayao jagôn maniphôrkhôu mithibla, biô onkharnanôi
 bishôrkhôu hônashôi : "Nônshôrô shôrkhôu naigirdôn?"
 5 Bishôrô bikhôu bunphinashôi : "Nasharethni Jishukhôu."
 6 Biô bishôrkhôu hônashôi : "Anô binô." Bikhôu gothaigra
 Judashabô bishôrjôn goshoñphadôn môn. Anô binô hônnanôi,
 Jishua bishôrkhôu bunbla, bishôrô inshlothnanôi hayao go-
 7 glôishôi. Obla biô bishôrniao shônbaoashôi : "Nônshôrô
 shôrkhôu naigirdôn?" Bishôrô hônashôi : "Nasharethni
 8 Jishukhôu." Jishua bunphinashôi : "An binô hônnanôi,
 an nônshôrkhôu hônbai. Bini khainô nônshôrô ankhôu
 9 naigirbla, bishôrkhôu thannô hôdô!" Bi hônnaï bathraya
 japhuñnai badi : "Nôn annô' hōnaiphôrni raokhōubô an
 10 khōmayakhôi." Obla Shimon Phethorha goñshe thuñgri thanai
 khai, biô bikhôu bokhōnanôi dôuri gederni leñkhôu shurnanôi
 bini agda khōmakhôu dankhagarashôi. Bi leñni muña
 11 Malkhush môn. Jishua Phethorkhôu hônashôi : "Nōnni
 thuñgrikhôu bikhobao shô'! Anni Aphaya annô' hōnai
 khurinikhôu an lōnnô nana khōma?"

Annash arô Khaiaphashni shigañao. Phethorni phôlanai

- 12 Obla daoha nañgraphôrni hanja arô shanthri gahai arô Judai-
 13 ariphôrni thandôiphra Jishukhôu homnanôi khayashôi arô
 bikhôu Annashniao lañgrôashôi. Manôna biô bi bôshôrni
 14 dôuri gedert Khaiaphashni bihao môn. Khaiaphasha Judai-
 ariphôrnô' lai hōa' môn, hādorni manshiphôrni thakhôi shashe
 15 manshini thōinaia gaham hônnanôi. Shimon Phethor arô

gubun shashe shôlôngra Jishuni un un thanashôi. Bi shôlôngraya dôuri gederjôn mithijanai môn, arô biô Jishujôn
 16 dôuri gederni shithlayao happhayashôi, bobekhani Phethora dorni baherao goshoñbai thayashôi. Obla dôuri gederjôn mithijanai bi gubun shôlôngraya oñkharlañnanôi dor negra
 17 lenjôjôn raijlainanôi Phethorkhâu habhôeshôi. Dor negra lenjôa Phethorkhâu hônashôi : “Nônbo bi manshini shôlôngraphôrni shashe noña khôma?” Biô hônashôi : “Ôhô, an
 18 noña.” Lenphôr arô thandôiphra gushu janai khai hangarao ort shunanôi goshoñnanôi shaibai thadôn môn. Phethorabô
 19 bishôrjôn goshoñphananôi shaibai thadôn môn. Obla dôuri geder Jishuniao bini shôlôngraphôrni arô bini phôrônñaini
 20 thakhôi shônashôi. Jishua bikhâu buñphinashôi : “Anô shoñsharao thalayôinô buñbai. Anô lagarbô khulumgra noao arô gôthar noao, boibô Judaiaiphôr jothumnaiao phô-
 21 rônñai môn, arô shrôthôi’ an munbô buñakhôi. Nôn manô añniao shônô? Añnikhâu khônagraphôrniao shôn, an bishôrnô’ ma buñkhô hônñanôi. Nai, an buñnaiphôrkhâu
 22 bishôrô mithigôu.” Bobekhani biô bephôrkhâu buñphunai-ao biao goshoñnai thandôiphôrni shashea Jishukhâu shôba-
 nanôi hônashôi : “Nôn dôuri gederkhâu bebadinô buñphinô?”
 23 Jishua bikhâu buñphinashôi : “Anô gajriôi’ buñbla, gajrini thakhôi shakhi hô, bobekhani môjañôi’ buñbla, nôn manô añkhâu buyô?” Obla Annasha bikhâu dôuri gedert Khaia-
 25 phashniao khajaôinô thônhorashôi. Oblabô Shimon Phethora goshoñnanôi shaibai thadôn môn. Obla bishôrô bikhâu hônashôi : “Nônbo bini shôlôngraphôrni shashe khôma?”
 26 Biô phôlananôi hônashôi : “Ôhô, an noña.” Dôuri gederni lenphôrni shashe, Phethorjôn khômakhâu dankha-garjanaini khurma oshea hônashôi : “Anô baganao bijôn
 27 lôgôshe nônkhâu nuakhôi khôma?” Obla Phethora phôla-baoashôi, arô daojlaya thabnô gishirashôi.

Philathni shigañao

28 Obla bishôrô Jishukhâu Khaiaphashniphrai hadort
 beigrani gôgôm noao lañashôi. Phunjani môn. Arô bishôr
 gaoshôrno gôgôm noao habakhôiishôi, bishôrô khalai jayôi
 badi, bobekhani Phaskhani menda bishakhâu janô hanai
 29 badi. Bini khainô Philatha bishôrniao onkharonnanôi bishôr-
 khâu hônashôi : “Nônshôrô be manshini shayao ma ernai-
 30 khâu labôdôn?” Bishôrô bunphinnanôi bikhâu hônashôi :
 “Biô gajrikhâu khalaigra jayabla, jônô bikhâu nônô’ go-
 31 thainai noña môn.” Obla Philatha bishôrkhâu hônashôi :
 “Nônshôrno bikhâu lannanôi nônshôrni ayen badi bikhâu
 bishar khalam!” Judaiariphra bikhâu hônashôi : “Jônô
 32 ayen badi raokhoubô shitharnô haya.” Jishua bobe thôinai-
 jôn thôigôn dinthinnanôi bini hônnoi bathraya japhuñnai badi,
 33 bebadinô jayashôi. Obla Philatha gôgôm noao happhinashôi
 arô Jishukhâu linnanôi biô bikhâu hônashôi : “Nônô Judai-
 34 ariphôrni raja?” Jishua bunphinashôi : “Nônô gaonô bikhâu
 hônô, noñabla gubunphra nônô’ añni thakhôi khôthabai?”
 35 Philatha bunphinashôi : “Añô Judaiari khôma? Nônni hadorni
 manshiphôr arô dôuri gederphra añnô’ nônkhâu gothaibai.
 36 Nônô ma khalaikhô?” Jishua bunphinashôi : “Añni raijôa
 be shônsharni noña. Añni raijôa be shônsharni jabla, añni
 thandôiphra daoha nañgôn môn, añô Judaiariphôrno’ gothai-
 37 jayôi badi. Bobekhani ða añni raijôa beaoni noña.” Bini
 khainô Philatha bikhâu hônashôi : “Obla nôn raja maranô?”
 Jishua bunphinashôi : “Nônô hônkhayô, añô raja hônnanôi.
 Bini thakhôi añô sharijabai, arô bini thakhôi añô shônsharao
 phôibai, añô noñgôuni thakhôi shakhi hônai badi. Noñgôuni
 38 shaphrômbô añni raokhâu khônashônô.” Philatha bikhâu
 hônashôi : “Noñgôua ma?” Arô bikhâu bunnanôi biô bikhâu
 Judaiariphôrniao onkharonlanbaonanôi bishôrkhâu hônashôi :

39 “Anô biniao munbô dai môna. Bobekhani nônshôrha mônshê
huda don, an Phaskhani phorobao nônshôrnô’ shashekhôu
hogarô hōnnanôî. Bini khainô nônshôrô gôshô jayô, anô
40 nônshôrnô’ Judaiariphôrnî rajakhôu hogarnô?” Obla bishôrô
gabjrikhraobaonanôî hōnashôî : “Bikhôu noîa, bobekhani
Barabbashkhôu shô’ !” Bi Barabbasha shegra môn.

19 Oblanô Philatha Jishukhôu laînnanôî bushôgarhōashôî.
2 Arô daoha nangraphra shuni malakhôu hebnanôî bini
khorao ganhôashôî, arô bishôrô binô’ gôjashrôm hikhôu
3 ganhôashôî, arô bishôrô biniao thannanôî hōnashôî : “Gô-
jônthôn, ô Judaiariphôrnî raja !” Arô bishôrô bikhôu shô-
4 bayashôî. Philatha onkharonlanbaonanôî bishôrkhôu hōna-
shôî : “Nai, anô nônshôrnô’ bikhôu labōonnôshôî, nônshôrô
5 mithinai badi, an biniao munbô dai môna hōnnanôî.” Obla
Jishua shuni malakhôu arô gôjashrôm hikhôu gannanôî
onkharonashôî. Arô Philatha bishôrkhôu hōnashôî : “Nai,
6 manshia !” Dôuri gederphôr arô thandôiphra bikhôu nubla,
bishôrô gabjrikhraonanôî hōnashôî : “Khrushao dôkthap’,
khrushao dôkthap’ !” Philatha bishôrkhôu hōnashôî : “Nôn-
shôrnô bikhôu laînnanôî khrushao dôkthap’ ! Manôna an
7 biniao munbô dai môna.” Judaiariphra bikhôu bunphina-
shôî : “Jônha mônshê ayen don, arô biô gaokhôu Ishôrnî
bisha hôua khalamnai khai, biô bi ayen badi thôinô nangôu.”
8-9 Philatha be bathrakhôu khōnabla, biô gishinashôî, arô gôgôm
noao habbaonanôî biô Jishukhôu hōnashôî : “Nônô
bobeniphrai?” Bobekhani Jishua bikhôu munbô bun-
10 phinakhôishôî. Obla Philatha bikhôu hōnashôî : “Nôn
anjôn rajlaia? Nônô mithia, nônkhôu hogarnô anha bôlô
don, nônkhôu khrushao dôkthabnôbô anha bôlô don hōnna-
11 nêi?” Jishua bunphinashôî : “Gôjôuniphrai nōnnô’ hô-
jaya môn bla, nōnha anîi shayao munbô bôlô gôia. Bini

- 12 khainô nônô' ankhôu gothaigraha dershin phap' don." Bini thakhôi Philatha bikhôu hogarnô hasthaiashôi. Bobekhani Judaiariphra gabjrikhraonanôi hônashôi : "Nônô bikhôu hogarbla, nônô Khôishorni phishigi noña. Gaokhôu raja khalaigra shaphrômbô Khôishorni shayao barjiuô."
- 13 Obla Philatha bi bathraphôrkhôu khônananôi Jishukhôu lanonashôi, arô biô onthai jabnai bobekhani Ebraini raojôn
- 14 Gabbatha hónjanai jaigayao bisharni jograyao joashôi. Phas-khani tham thim khalamnaini shan môn, mugadoni shô' môn. Arô biô Judaiariphôrkhôu hônashôi : "Nai, nônshôrne
- 15 rajaya !" Obla bishôro gabjrikhracashôi : "Lan, lan, bikhôu khrushao dôkthap' !" Philatha bishôrkhôu hônashôi : "An nônshôrne rajakhôu khrushao dôkthabnô ?" Dôuri gederphra bunphinashôi : "Khôishorkhôu nagarnanôi jônha
- 16 raja gôia." Oblanô biô khrushao dôkthabjanô thakhôi bikhôu bishôrnô' gothaiashôi. Obla bishôro Jishukhôu lanashôi.

Jishukhôu khrushao dôkthabnai

- 17 Arô gaoni khrushkhôu bannanôi biô khorô begeni hônjanai
- 18 jaigayao onkharlanashôi, biô Ebraini raojôn Golgatha hônjayô, biao bishôro bikhôu arô bijôn gubun shanôikhôu pharnôini thinôi, bobekhani Jishukhôu gejerào khrushao dôkthabashôi.
- 19 Philatha shayaoni linaikhôubô liranôi khrushao shithab-hôashôi. Biao lirjanai don môn :
- "NASHARETHNI JISHU, JUDAIARIPHÔRNI RAJA."
- 20 Obla Judaiariphôrne gôbana bi shayaoni linaikhôu phoraia-shôi, manôna Jishu khrushao dôkthabjanai jaigaya nôgôrne khathiao môn. Arô linaia Ebraiphôrne, Romariphôrne arô
- 21 Grikphôrne raojôn lirjadôn môn. Obla Judaiariphôrne dôuri gederphra Philathkhôu hônashôi : "Judaiariphôrne raja dalirt, bobekhani biô hândôn môn : Anô Judaiariphôrne
- 22 raja, bikhôu lirdô !" Philatha bunphinashôi : "An

23 lirmaikhôunô lîrbai an." Daoha nañgraphra Jishukhôn
 khrushao dôkthabbla, bishôrô bini hiphôrkhôn lananô
 bokhrabrôi khalamashôi, daoha nañgra shaphrômbô
 bokhrashe mônashôi, arô bishôrô goshlakhôubô layashôi.
 Bobekhani goshlaya shujanai gôia môn, shaniphrai
 24 jôbjashe dajanai môn. Bini khainô bishôrô gaojôn
 gao hônjlaiashôi : "Jônô bikhôn dabishi, bobekhani jônô
 bini thakhôi gor geleni, biô shôrni jagôn hônnanôi." Benô
 jayashôi, gôthar lirmaia japhuñnai badi : "Bishôrô gao gaoni
 gejerào anni hiphôrkhôn ranjlaibai arô anni goshlani thakhôi
 gor gelebai." Bini khainô daoha nañgraphra bephôrkhôn
 25 khalaiashôi. Bobekhani Jishuni khrushni khathiao bini
 bima arô bini bimani bibo binanao, Khlophashni bihi Mariam
 26 arô Magdalani Mariama goshoñbai thadôn môn. Jishua
 bimakhôn arô gao onnai shôlôngrakhôn khathiao goshoñnai
 nubla, biô bimakhôn hônashôi : "Ô ai, nai, nônni nônsa-
 27 jlaya !" Biniphrai biô shôlôngrakhôn hônashôi : "Nai,
 nônni nômaya !" Arô bi muganiphrai shôlôngraya bikhôn
 gaoniao lanashôi.

Jishuni thônai

28 Bini unao, gashôibô jajôbkhabei hônnanôi, Jishua mithibla,
 gôthar lirmaia jajôbnai badi, biô hônashôi : "Anha gañdônô."
 29 Biao gôkhôi drakha bidôi bunjashe gônshê dô don môn.
 Obla bishôrô gôkhôi drakha bidôi bunjashe bidôi shôbkhan-
 30 grakhôn eshobao* thunanôi bini khôugayao hôashôi. Jishua
 gôkhôi drakha bidôikhôn labla, biô hônashôi : "Jajôbbai."
 Arô khorokhôn gonnanôi biô jiu horashôi.
 31 Bini khainô tham thim khalamnaini shan janai khai jirainai
 shanao môdômphra khrushao thayôi badi,—manôna bi shana
 gedert môn,—Judaiariphra Philathniao khaolaiashôi, bishôr-

* Eshob=phañshe gaijrap' jrap' biphañni muh.

32 ni athinphra shiphaijananôl lanjathôn hōnnanôl. Oblas
 daoha nangraphra thannanôl bijôn khushao dôkthappa-
 janai shiganî gubunnibô athinphôrkhou shiphaiashôl.
 33 Bobekhani bishôrô Jishuniao thannanôl, bikhôu thôikhanai
 34 nubla, bishôrô bini athinphôrkhou shiphaiakhôishôl, bobe-
 khani daoha nangraphôrnî shashea bini ohebao jonjôn shua-
 35 shôl, arô thabnô thôl arô dôl onkharashôl. Arô bikhôu
 nugraya shakhi hôbai—arô bini shakhi hōnaia nongôu, arô
 biô nongôukhou bunô hōnnanôl—nônshôrbô phôthainai
 36 badi. Manôna bephôrô jayashôl, gôthar lirnaia japhuinai
 37 badi : “Bini begen gonshêbô shiphaijanai nōna.” Arô
 arbao gôthar lirnaia gubunao hōnô : “Bishôrô gaoshôrjôn
 shuphlonjanaini thinôl naigôn.”

Jishukhou phobnai

38 Arimathaini Josheba Judaiariphôrkhou ginai khai shrôthôl’
 Jishuni shôlôngra môn, biô bephôrnî unao Jishuni môdôm-
 khôu lanô thakhôl Philathniao khaolaiashôl. Arô Philatha
 lanô hôashôl. Bini khainô biô thannanôl bini môdômkhôu
 39 lanashôl. Bobekhani shiganao biniao horao thannai Nikho-
 demabô thannanôl gondoroshjôn ugurujôn golaijanai sher
 40 khaoba shô’ lanphayashôl. Oblas bishôrô Jishuni môdôm-
 khôu lannanôl Judaiariphôrnî phobnaini huda badi bikhôu
 41 phashra hijôn môdômgraphôrôl’ phanphobashôl. Jishu
 khushao dôkthabjanai jaigayao gonshê bagan don môn,
 arô bi baganao khorshe gôdan gôthôl hakhor don môn, biao
 raobô phuthujayakhôl môn. Bini khainô bishôrô Judai-
 42 ariphôrnî tham thim khalamnaini shan janai khai, Jishukhou
 biao phuthuashôl, manôna gôthôl hakhora kathi môn.

Jishuni shikhanphinnai

20 Hapthani shansheniao Magdalani Mariama nokha naishi
 naishi, khômshi don mōnaonô gôthôl hakhorao thannanôl

2 onthaikhôu gôthôi hakhorniphrai narkhanai nuashôi. Obla
 biô kharnanôi Shimon Phethor arô Jishu onnai gubun shô-
 lôngraniao thannanôi bishôrkhôu hônashôi : “Bishô rô Phôrbu-
 khôu gôthôi hakhorniphrai lañbai, arô bishô rô bikhôu bobeao
 3 dônbai hônnanôi, jônô mithia.” Obla Phethor arô gubun
 shôlôngraya onkharlañnanôi gôthôi hakhorao thanashôi.
 4 Bì shanôia lôgôsheôinô kharlañashôi, bobekhani gubun shô-
 lôngraya Phethorni khurôi gôkhrôishin khargrôlañnanôi
 5 gôthôi hakhorao shohôigrôashôi, arô naikhonkhrenanôi biô
 phashra hiphôrkhôu dônjanai nuashôi, bobekhani biô haba-
 6-7 khôishôi. Obla Shimon Phethora bini un un thannanôi
 shohôishôi, arô biô gôthôi hakhorao habashôi. Biaonô biô
 phashra hiphôrkhôu dônjanai arô bini khoroni shayao thanai
 phalikhôu phashra hiphôrjôn lôgôshe dônjayôi, bobekhani
 8 gubunôi’ dabsheao thonjanai nuashôi. Oblanô gôthôi ha-
 khorao shohôigrônai gubun shôlôngrayabô habashôi, arô
 9 nunanôi biô phôthaiashôi. Manôna bishô rô oblabô gôthar
 linaikhôu mithithoakhôi môn, biô gôthôiphôrniphrai shikhañ-
 10 phinnô nañgôu hônnanôi. Obla shôlôngraphra gao gaoniao
 thanphinashôi.

Magdalani Mariamjôn Jishuni nujanai

11 Bobekhani Mariama gôthôi hakhorni baherao gabôi’ gabôi’
 goshoñbai thayashôi. Obla biô gapphunaiao gôthôi hakhorao
 12 naikhonkhrenanôi shanôi arphophôrkhôu guphurt hiphôroi’
 Jishuni môdômkhôu phuthunaini khoro shayao shashekhôu
 13 arô aphañao shashekhôu jonai nuashôi. Bishô rô bikhôu
 hônashôi : “Ô ai, nôn manô gabdôn?” Biô bishôrkhôu
 hônashôi : “Manshiphra añni Phôrbukhôu lañbai, arô bishô rô
 14 bikhôu bôuha dônbai hônnanôi, añô mithia.” Bephôrkhôu
 buñnanôi biô un thinôi gidinñnanôi Jishukhôu goshoñbai thanai
 nuashôi, bobekhani biô Jishu hônnanôi, biô mithiakhôishôi.

- 15 Jishua bikhôu hônashôi : “Ô ai, nôn manô gabdôn, nônô shôrkhôu naigirô?” Biô bikhôu baganni mali nonnanôi bikhôu hônashôi : “Ô apha, nônô bikhôu landônbla, nônô bikhôu bôuha dônôn hônnanôi, annô’ khôtha, obla anô
 16 bikhôu langôn.” Jishua bikhôu hônashôi : “Ô Mariam.” Biô gidinnanôi Ebraini raojôn bikhôu hônashôi : “Rabbuni”
 17 —biô ô guru hônjayô.— Jishua bikhôu hônashôi : “Ankhôu dadan, manôna an dabô Aphaniao gakhôakhôi. Bobekhani anni phonbaiphôrniao thannanôi bishôrkhôu hônôi : Anô anni Aphaniao arô nônshôrni Nômphaniao, anni Ishôrniao
 18 arô nônshôrni Ishôrniao gakhônôshôi.” Magdalani Mariama shôlôngraphôrniao thannanôi khôthayashôi : “Anô Phôrbukhôu nubai”, arô biô binô’ biphôrkhôu hônbai hônnanôi.

Thônhorjanaiphôrjôn Jishuni nujanai

- 19 Bi shanao hapthani shansheniao, mônabili jabla, arô shôlôn-graphra thanaiao, dorphra Judaiariphôrkhôu ginai khai phan-thejabla, Jishua phôinanôi gejer ao goshoñnanôi bishôrkhôu
 20 hônashôi : “Nônshôrha gôjôn nai jathôn!” Arô bikhôu buñnanôi biô gaoni akhaiphôrkhôu ohebkhôubô bishôrnô’
 21 dîn thiashôi. Ob la shôlôngraphra Phôrbukhôu nunanôi ron-jayashôi. Ob la Jishua bishôrkhôu hônbaoashôi : “Nôn-shôrha gôjôn nai jathôn! Aphaya ankhôu thônhora’ môn
 22 badi, anô nônshôrkhôu thônhorô.” Arô bikhôu buñnanôi biô shuphuñnanôi bishôrkhôu hônashôi : “Nônshôrô Gôthar
 23 Jiukhôu najaodô! Nônshôrô shôrba shôrbani phapphôrkhôu nagarbla, bishôrnô’ nagarjabai. Nônshôrô shôrba shôrbani-khôu hompthabla, bephôrô hompthajabai.”

Thomashni thakhôi

- 24 Bobekhani Jishua phôi bla, kaoshe shanôini shashe, jaoja
 25 hônjanai Thomasha bishôrjôn lôgôao gôia môn. Bini khainô

gubun shôlôngraphra bikhôu hônashôi : Jônô Phôrbukhôu nubai." Bobekhani biô bishôrkhôu hônashôi : "Añ bini akhaiphôrao gajôlphôrni hañkhôkhôu nuabla arô añni ashikhôu gajôlphôrni gudunao shôabla arô añni akhai-
 26 khôu bini ohebao shôabla, añô phôthaitharnai nona." Shan-
 dañni unao bini shôlôngraphra arbao no shinao don môn,
 arô Thomasha bishôrjôn lôgôshe môn. Dorphra phanthe-
 jabla, Jishua phôinanôi bishôrni gejerao goshoñnanôi hônashôi :
 27 Nonshôrha gôjônnaï jathôn !" Biniphrai biô Thomashkhôu
 hônashôi : "Nônni ashikhôu ôjôn phôlaohort, arô añni akhaiphôr-
 khôu nai, arô nônni akhai phôlaohornanôi añni ohebao shôdô,
 28 arô nônô phôthaiôi daja bobekhani phôthaigra ja !" Thomasha
 bunphinnanôi bikhôu hônashôi : "Ô añni Phôrbu arô
 29 añni Ishôr !" Jishua bikhôu hônashôi : "Añkhôu nunai
 khai shô' nônô phôthaibai. Nualabanô phôthaigraphranô
 bôr hôjagra !"

Johona mani thakhôi lirbai

30 Jishua be bijabao lirjayôi gôban gubun hañkhôphôrkhiôubô
 31 shôlôngraphôrni shigañao maodôn môn. Bobekhani biphôrô,
 lirjabai, nonshôrô phôthainai badi, Jishua Khristho, Ishôrni
 Bisha hôua hōnnanôi, arô nonshôrô phôthainanôi bini munôi
 gôthanikhôu mōnnai badi.

Shashni shôlôngraphôrjôn Jishuni nujanai

21 Bephôrni unao Jishua Thiberiashni shagôr jinao gaoni
 shôlôngraphôrjôn gaokhôu arbao nujahôashôi. Bobekhani
 2 biô gaokhôu bebadinô nujahôashôi : Shimon Phethor, jaoja
 hōñjanai Thomash, Galini Khanani Nathanael, Shebedaini
 bishajlaphôr arô bini shôlôngraphôrni gubun shanôi
 3 lôgôsheôinô don môn. Shimon Phethora bishôrkhôu hōna-
 shôi : "Añ na homnô thannôshôi." Bishôrô bikhôu hônashôi :
 "Jônôbô nōñjôn thanphanôshôi." Bishôrô onkharlañnanôi

naoao gakhôashôi, arô bi horao bishôrô ishebô mônakhôiishôi.
 4 Phun̄jani jakhabla, Jishua dôi jin̄ao goshoñashôi. Bobekhani
 5 shôlôngraphra mithiakhôiishôi, biô Jishu hōnnanôi. Obla
 Jishua bishôrkhou hōnashôi : “Ô bishaphôr, nōnshôrha ishe
 jadernai don̄?” Bishôrô bikhôu bun̄phinashôi : “Gôia.”
 6 Biô bishôrkhou hōnashôi : “Jekhou naoni agda thinôi shardô,
 obla nōnshôrô môngôn.” Obla bishôrô sharashôi, arô naphôr-
 ni goushe janai khai bishôrô bikhôu bôkhôbaonô hayakhôi-
 7 shôi. Obla Jishu onnai bi shôlôngraya Phethorkhou hōnashôi:
 “Benô Phôrbuanô.” Shimon Phethora khōnabla, biô Phôr-
 bu hōnnanôi, biô hikhôu janjiao khananôi dôiao barshôm-
 8 ashôi, manôna biô lon̄thon̄ phathon̄ môn. Gubun shôlôn-
 graphra jekhou naphôroi’ bôyôi’ bôyôi’ naojôn than̄ashôi,
 manôna bishôrô haguñniphrai gôjan non̄a môn mu jounôi
 9 shô’ lo. Bishôrô haguñao gakhôbla, bishôrô hangarni ort
 arô bini shayao nakhôu don̄janai arô shithaokhou nuashôi.
 10 Jishua bishôrkhou hōnashôi : “Nōnshôr da homnai naphôrni-
 11 phrai labô!” Shimon Phethora gakhōnanôi jekhou joushe
 khaoba matham gedert naphôrjôn bun̄jasheyôi’ haguñao
 12 bôkhôashôi. Arô esheban̄ jablabô, jea jiakhôiishôi. Jishua
 bishôrkhou hōnashôi : “Nōnshôrô phōinanôi japhôi!”
 Shôlôngraphôrni raobô biniao shōnnô gôhō khalaiakhôiishôi :
 “Nōnô shôr?” Manôna bishôrô mithiashôi, biô Phôrbu
 13 hōnnanôi. Jishua than̄nanôi shithaokhou lananôi bishôrnô’
 14 hôashôi, nakhôubô bebadinô. Jishua gôthôiphôrniphrai
 shikhan̄phinnaini unao shôlôngraphôrjôn be nujanaia khon-
 thamni jakhabai.

Phethorkhou phoshoñphinnai

15 Bishôrô jakhan̄bla, Jishua Shimon Phethorkhou hōnashôi :
 “Ô Johonni bishajla Shimon, nōnô an̄khôu bishôrni khurôi
 onshinô?” Biô bikhôu hōnashôi : “Ôu, Phôrbu, nōnô

mithigôu, anô nônkhôu hamjayô hōnnanôî.” Biô bikhôu
 16 hōnashôî : “Anni menda bishaphôrkhôu gumdô !” Biô
 bikhôu khonnôiniao hōnbaoashôî : “Ô Johonni bishajla
 Shimon, nônô ankhôu onô ?” Biô hōnashôî : “Ôu, Phôrbu,
 nônô mithigôu, anô nônkhôu hamjayô hōnnanôî.” Biô
 bikhôu hōnashôî : “Anni mendaphôrni thakhôî laokhar
 17 jadô !” Biô bikhôu khonthamniao hōnashôî : “Ô Johonni
 bishajla Shimon, nônô ankhôu hamjayô ?” Nônô ankhôu
 hamjayô hōnnanôî, biô khonthamniao bikhôu hōnnai khai,
 Phethorha bikha khamashôî. Arô biô bikhôu hōnashôî :
 “Ô Phôrbu, nônô gashôikhôubô mithigôu, nônô mithigôu,
 anô nônkhôu hamjayô hōnnanôî.” Jishua bikhôu hōnashôî :
 18 “Anni mendaphôrkhôu gumdô !” Nonthargôu, nonthargôu
 an nônkhôu hōnô : “Nônô shengrashin jabla, nônô gaokhôu
 janji khananôî nôn gôshô janaiaonô thabainai môn. Bobe-
 khani nônô bôraibla, nônô nōnni akhaiphôr phôlaogôn, arô
 gubun shashe nônkhôu janji khananôî nôn gôshô jayôiaonô
 19 nônkhôu langôn.” Biô bobe thōinaijôn Ishôrkhôu shomai-
 hôgôn hōnnanôî, dinthinô thakhôî biô bikhôu hōnashôî.
 Arô bikhôu buñnanôî biô Phethorkhôu hōnashôî : “Anni un
 un phôi !”

Johonni thakhôî

20 Phethora gidinnanôî Jishu onnai shôlôngrakhôu un un phôinai
 nuashôî. Biô mônabilini boshao bini bikhayao shônarnanôî
 hōndôn môn : “Ô Phôrbu, nônkhôu gothaigraya shôr ?”
 21 Phethora bikhôunô nubla, biô Jishukhôu hōnashôî : “Ô
 22 Phôrbu, biha mabôrôî jagôn ?” Jishua bikhôu hōnashôî :
 “An phôiagôu mani, biô thathôn hōnnanôî, anô gôshô jabla,
 23 nōnha ma ? Nônô anni un un phôi !” Bini khainô be bathraya
 bida phonbaiphôrni gejerarao arao jayashôî, bi shôlôngraya
 thōinai nōna hōnnanôî. Bobekhani “biô thōinai nōna

hônnanôi,” Jishua buniakhôi, bobekhani “an phôiagôu
mani, biô thathôn hônnanôi, anô gôshô jabla, nônhâ ma?”

Jôbnai bathra

- 24 Binô bephôrni thakhôi shakhi hôgra arô bephôrkhôu lirgra
shôlôngraya, arô jônô mithigôu, bini shakhi hônaia nôngôu
25 hônnanôi. Bobekhani Jishu maonai gubun bimainô donbaoô,
biphôrô mônphrômbô lirjabla, anô shanô, lirjagôn
bijapphôrni thakhôi shônsharaobô jaiga janai nônhâ môn
hônnanôi.